

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2004. GODINU

UVOD	4
POGLAVLJE 1 SITUACIJA U PRAVOSUĐU U BIH - SAŽETAK.....	6
1.1. <i>Zaostali neriješeni predmeti</i>	7
1.2. <i>Nedostatak sredstava za operativne troškove i nagomilana dugovanja</i>	8
1.3. <i>Neadekvatne zgrade sudova i tužilaštava</i>	9
1.4. <i>Nedostatak kvalifikovanih kandidata za mjesta u sudovima i tužilaštvima</i>	10
POGLAVLJE 2 ČLANSTVO VSTV-a 31.12.2004. GODINE	12
POGLAVLJE 3 IMENOVANJA KOJA JE VSTV OBAVIO U PERIODU OD JUNA DO DECEMBRA 2004. GODINE.....	15
3.1. <i>Uvod</i>	15
3.2. <i>Konkursi za upražnjena mjesta</i>	15
3.3. <i>Prijave na konkurs</i>	17
3.4. <i>Imenovanja</i>	18
3.5. <i>Stanje sa 31.12.2004. godine</i>	20
POGLAVLJE 4 DISCIPLINSKO SANKCIONISANJE	22
4.1 <i>Uvod</i>	22
4.2 <i>Obim Poslova UDT-a</i>	22
4.3 <i>Obim poslova Projekta za rješavanje zaostalih neriješenih pritužbi i istrage (CBIP)</i>	25
4.4 <i>Ciljevi i strategije u 2005. godini</i>	27
POGLAVLJE 5 ODJEL ZA IMENOVANJA.....	28
5.1 <i>Osnovne informacije</i>	28
5.2 <i>Zadaci u vezi sa imenovanjima</i>	28
5.3 <i>Ciljevi i strategije u 2005.</i>	28

POGLAVLJE 6 ODJEL ZA BUDŽET I STATISTIKU	29
6.1 Osnovni podaci	29
6.2 Obim poslova Odjela za budžet i statistiku.....	29
6.3 Ciljevi i strategije u 2005. godini.....	33
POGLAVLJE 7 ODJEL ZA PRAVNA PITANJA.....	34
7.1 Uvod.....	34
7.2 Obim poslova Odjela za pravna pitanja.....	34
7.3 Ciljevi i strategije u 2005. godini.....	35
POGLAVLJE 8 ODJEL ZA SUDSKU UPRAVU I INFORMACIONU TEHNOLOGIJU.....	37
8.1 Sudska uprava	37
8.2 Informaciona tehnologija	38
POGLAVLJE 9 ODJEL ZA ADMINISTRACIJU I FINANSIJE.....	40
9.1 Uvod.....	40
9.2 VSTV BIH i sistem Jedinственog računa trezora.....	40
9.3 Ugovor o grantu Evropske komisije i ostala finansijska sredstva	42
9.4 Razno.....	43
POGLAVLJE 10. SPECIJALNI PROJEKTI REFORME PRAVOSUĐA.....	44
10.1 Uvod.....	44
10.2 Projekt informacione i komunikacijske tehnologije	44
10.4 Projekt rješavanja zaostalih neriješenih pritužbi.....	46
10.5 Projekt sudske uprave.....	46
10.6 Projekt procjene sudskih zgrada	47
ANEKS 1	48

UVOD

U martu 2004. godine, entiteti su potpisali *Sporazum o prenošenju određenih odgovornosti entiteta kroz uspostavljanje Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine* na koji način su određene ovlasti nad pravosuđem prenesene sa entitetâ na Bosnu i Hercegovinu. Ovaj sporazum je omogućio da dana 21.5.2004. godine Zakon o VSTV-u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 25/04) bude usvojen i stupi na snagu 1.6.2004. godine.

Stvaranje jedinstvenog VSTV-a za BiH (VSTV BiH) predstavlja važnu prekretnicu u istoriji BiH. Njegovo uspostavljanje umnogome predstavlja kulminaciju intenzivne reforme pravosuđa koju je međunarodna zajednica provela tokom proteklih nekoliko godina u bliskoj saradnji sa domaćim vlastima. Sudovi i tužilaštva u BiH su po prvi put ujedinjeni pod vođstvom jedne institucije koja je odgovorna za imenovanja, vođenje disciplinskih postupaka i upravu. Ovo je dovelo do značajnog povećanja nezavisnosti pravosuđa BiH i omogućava da se olakša strateško planiranje za buduće reforme pravosuđa u BiH.

Uspostavljanje VSTV-a BiH je također značajan korak za BiH na njenom putu ka članstvu u Evropskoj uniji, naročito zbog činjenice što je njegovo stvaranje bio prvi od 16 prioriteta navedenih u *izvještaju koji je Evropska komisija podnijela Vijeću Evropske unije o spremnosti BiH da stupi u pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom* (Studija izvodljivosti) koji se moraju ostvariti.

Ovo je prvi godišnji izvještaj Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH u kojem je dat pregled aktivnosti koje je Vijeće poduzelo i završilo u periodu od njegovog uspostavljanja do 31.12.2004. godine. Prema članu 20. stav 3. Zakona o VSTV-u BiH, Vijeće ima obavezu da u godišnjem izvještaju pored predgleda svojih aktivnosti pripremi opis stanja u sudstvu i tužilaštvu. Taj opis je dat u Aneksu 1 ovog izvještaja.

Ključne nadležnosti VSTV-a BiH odnose se na imenovanja i disciplinsku odgovornost sudija i tužilaca, a aktivnosti Vijeća u vezi s tim detaljno su opisane u daljem tekstu ovog izvještaja. Međutim, Zakonom o VSTV-u BiH Vijeću su date i nadležnosti koja se odnose na edukaciju sudija i tužilaca, sudsku upravu i nadgledanje, koordinaciju informacione i komunikacijske tehnologije, izradu budžeta za sudove i tužilaštva, izradu strateškog plana za pravosuđe, te izradu nacрта zakona. Prema tome, VSTV BiH ima širok mandat kako u smislu izrade strategije tako i u smislu operativnih funkcija. Ove funkcije su detaljnije opisane u daljem tekstu ovog izvještaja.

Tokom 2004. godine, VSTV BiH je svoje napore fokusirao na okončanje procesa ponovnog imenovanja i na svoje uspostavljanje kao državne institucije. Do kraja decembra 2004. godine, rad Vijeća se uglavnom finansirao iz međunarodnih sredstava, ali od januara 2005. godine finansirat će se iz državnog budžeta, te će istinski postati domaća institucija. Tokom 2005. godine, Vijeće će izvršiti konsolidaciju svojih dosadašnjih napora i više se usredotočiti na svoju funkciju izrade strategije, dok će istovremeno nastaviti sa svojim operativnim funkcijama u vezi sa imenovanjem i disciplinskom odgovornošću sudija i tužilaca.

Branko Perić
Predsjednik VSTV-a BiH

Elmira Pašagić
Direktorica Sekretarijata VSTV-a BiH

POGLAVLJE 1 SITUACIJA U PRAVOSUĐU U BIH - SAŽETAK

Dosada su reforme pravosuđa bile fokusirane na izradu zakonâ (posebno procesnih zakona), reorganizaciju pravosudnog sistema, ponovno imenovanje sudija i tužilaca i izgradnju institucija (VSTV-a BiH, Suda BiH, Tužilaštva BiH, centara za edukaciju). Kao rezultat provedenih reformi, pravosuđe u BiH može mnogo bolje da se nosi sa novim izazovima i pruži usluge koje se očekuju od nezavisnog, modernog i efikasnog pravosuđa.

Konačni izvještaj Nezavisne pravosudne komisije (IJC-a) koji je izdat u novembru 2004. godine sadrži odličan pregled reformi koje su poduzete od strane IJC-a, VSTV-â i drugih institucija. Ovaj izvještaj se može naći na Internet stranici www.hjpc.ba.

Međutim, procesom reforme koji je dosad proveden očigledno nisu riješena sva pitanja, tako da se sada moraju provesti dalje reforme na nivou pojedinačnih sudova i tužilaštava. U narednim godinama naročitu pažnju potrebno je posvetiti slijedećim pitanjima:

- a) Zaostalim neriješenim predmetima u velikom broju sudova;
- b) Nedostatku sredstava za operativne troškove i (nagomilane dugove) u sudovima i tužilaštvima;
- c) Neadekvatne zgrade sudova i tužilaštava;
- d) Nedostatak kvalifikovanih kandidata za mjesta sudija i tužilaca.

1.1. Zaostali neriješeni predmeti

U mnogim sudovima nagomilao se veliki broj neriješenih predmeta iz niza razloga:

- Kao posljedica rata došlo je do značajnog povećanja broja predmeta i zbog nove vrste sporova za čije rješavanje postojeće BiH pravosuđe nije bilo ustrojeno;
- Raseljavanje velikog broja stanovništva BiH kao posljedica ratnih sukoba u periodu od 1992. do 1995. godine imalo je za rezultat teškoće u istraživanju i rješavanju mnogih predmeta jer je bilo nemoguće ustanoviti mjesto prebivališta stranaka u postupku (i svjedoka događaja zbog kojih se postupak vodio);
- Pravila vanparničnog i izvršnog postupka, posebno u pogledu naplate dugova po osnovi računa za komunalije, još uvijek nisu izmijenjena. Sudovi, stoga, nastavljaju da sude u ovim sporovima u skladu sa važećim zakonskim propisima, što dovodi do neefikasnosti postupka i nepotrebnih troškova;
- Bosni i Hercegovini nedostaje efikasan sistem za medijaciju i u sudskim i u vansudskim postupcima;
- Do određene neefikasnosti u pogledu procesuiranja predmeta dolazi i usljed nedovoljne raspoloživosti informacione i komunikacijske tehnologije (IKT), kao i usljed određenih manualnih procedura koje još uvijek nisu osavremenjene i modernizirane.

Strategija za rješavanje problema

VSTV BiH namjerava da provede detaljnu analizu situacije u vezi sa nagomilanim neriješenim predmetima u svakom sudu u BiH. Rezultati ove analize bit će objavljeni u posebnom izvještaju u toku 2005. godine, a u zavisnosti od rezultata, VSTV BiH će poduzeti određene mjere. Moguće je da se mnogi od ovih predmeta mogu riješiti eventualno u postupku medijacije.

VSTV BiH će incirati uspostavu što bolje komunikacije sa predsjednicima sudova, tako da sudovi mogu razmijeniti informacije o načinu rješavanja problema i najboljim praksama. Prvi sastanak predsjednika svih sudova održat će se u februaru 2005. godine.

VSTV BiH trenutno razmatra i prijedlog da se poveća broja stručnih saradnika. Prema novim zakonima o sudovima, stručni saradnici imaju nadležnost da donose konačne odluke u sporovima male vrijednosti i na taj način rasterete sudije dijela poslova. VSTV BiH pozdravlja ovu novinu u zakonu s obzirom da na u imenovanju stručnih saradnika vidi povoljnu alternativu imenovanju dodatnog broja redovnih sudija i dodatnih sudija – dodatna imenovanja jednostavno pogoršavaju trenutnu finansijsku situaciju u mnogim sudovima.

U saradnji sa USAID-ovim Projektom JSDP, VSTV BiH je pokrenuo i uspostavljanje novog sistema za mjerenje efikasnosti u radu pravosuđa. Ovaj sistem bit će uveden od 2006. godine, i pretpostavlja se da će imati značajan utjecaj na sveukupnu efikasnost pravosuđa.

Što se tiče medijacije, druge organizacije su već postigle napredak u ovom pogledu. Medijacija se u budućnosti može pokazati kao efikasan način za smanjivanje broja predmeta koje rješavaju sudovi.

Implementacijom Projekta za informacione i komunikacione tehnologije bit će uvedene efikasnije procedure za rješavanje i upravljanje predmetima. O Projektu za informacione i komunikacijske tehnologije detaljnije se govori u Odjeljku 8.2 ovog izvještaja.

Važno je pronaći rješenje za neriješene zaostale predmete jer oni direktno utječu na mišljenje koje javnost ima o sudovima. Trenutna situacija također potkopava moral sudija i uposlenika u sudovima. Smanjenje broja neriješenih predmeta će stoga biti glavno pitanje za VSTV BIH u 2005./2006. godini.

1.2. Nedostatak sredstava za operativne troškove i nagomilana dugovanja

Trenutni sistem finansiranja pravosuđa BiH je neefikasan što dovodi do toga da javnost nema jednak pristup pravdi. S obzirom da na državnom nivou ne postoji sistem za preraspodjelu sredstava iz bogatijih u siromašnije regije u zemlji, neki sudovi rade u relativno prihvatljivoj finansijskoj situaciji dok drugi sudovi (zbog nedostatka sredstava) uopće ne funkcionišu. Ova situacija je otežana zbog dugovanja koja su nagomilavana u većem broju sudova.

Značajni koraci su poduzeti da se ova teška finansijska situacija u pravosuđu riješi. Smanjen je broj sudova, sudija i administrativno-tehničkog osoblja; entitetske vlade su 2003. godine smanjile naknade sudijama i tužiocima; visoki predstavnik je u decembru 2004. godine zamrznuo plaće sudijama i tužiocima i to u Federaciji na nivou plaća iz decembra 2003, a u RS-u na nivou plaća iz novembra 2004. godine; a inicirana je i izrada nacrta paketa zakona kojim će se ove plaće smanjiti. Međutim, preostaje još puno toga da se uradi u ovoj oblasti.

Strategija za rješavanje problema

Ono što je najvažnije je da se pravosuđe ubuduće treba finansirati na nivou BiH, čime će se omogućiti utvrđivanje dugoročne strategije za sudove i tužilaštva u pogledu investicionih ulaganja i materijalnog poboljšanja koji odgovaraju stvarnim potrebama i raspoloživim sredstvima.

U međuvremenu, VSTV BIH će nastaviti da lobira za povećano finansiranje pravosuđa, kao i da radi na izradi strategija za otplaćivanje nagomilanih dugovanja u sudovima i tužilaštvima. VSTV BIH će također, u mjeri u kojoj je to bude moguće, nadgledati izvršenje odobrenih budžeta za sudove i tužilaštva za 2005. godinu, te će pripremati budžete za 2006. godinu za sve sudove i tužilaštva.

Osim toga, VSTV BIH će učestvovati i u diskusijama koje je pokrenuo visoki predstavnik, a čiji je cilj donošenje zakona o stabilizaciji plaća u pravosuđu BiH. Visoki predstavnik je odredio 30.4.2005. godine kao rok za finaliziranje nacrta novih zakona.

1.3. Neadekvatne zgrade sudova i tužilaštava

Zgrade sudova i tužilaštava u BiH često ne odgovaraju potrebama modernog i potpuno funkcionalnog pravosuđa. Skoro u svakoj sudskog zgradi nedostaje dovoljan broj sudnica, a u nekim ne postoji prostor za pristup javnosti niti zaštićeni uredski prostor za sudije i sudsko osoblje.

Nadalje, većina zgrada sudova i tužilaštava se nalazi u prilično lošem i zapuštenom stanju, te u neke od njih nije bilo nikakvih ulaganja još od njihove izgradnje, odnosno u periodu od 20 do 30 godina.

VSTV BIH je tokom cijele 2004. godine nastavio s radom koji je IJC započeo u nastojanju da različite vlade obezbijede zgrade za sudove i tužilaštva. Međutim, i pored svih napora koje je VSTV BIH u tom pogledu uložio, zgrade još uvijek nisu dodijeljene nekim sudovima i tužilaštvima. Konkretno, Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci, Republičko tužilaštvo u Banjoj Luci, Kantonalno tužilaštvo u Travniku, Okružno tužilaštvo u Bijeljini, Općinski sud u Visokom, Općinski sud u Kalesiji i Kantonalni sud u Novom Travniku i dalje se suočavaju sa problemima u vezi sa dodjeljivanjem zgrada.

Strategija za rješavanje problema

VSTV BIH će nastaviti lobirati za adekvatne zgrade za sudove i tužilaštva koji imaju probleme u ovom pogledu.

U vezi sa lošim stanjem zgrada sudova i tužilaštava općenito, napravljen je prvi korak ka poboljšanju situacije kroz implementaciju projekta koji finansira Američka vlada i u koji je tokom 2004. godine investiran 1 milion američkih dolara kako bi se poboljšalo stanje više od 40 zgrada sudova i tužilaštava u cijeloj BiH.

Slijedeći korak je obavljanje procjene (što također finansira Američka vlada) svih zgrada sudova i tužilaštava u BiH. Sve zgrade sudova i tužilaštva obići će tim arhitekata, i detaljni podaci u vezi sa svakom od njih bit će uneseni u bazu podataka. Ovi podaci obuhvatit će skice i opise svih posjećenih zgrada, te prijedlog za poboljšanje stanja svih zgrada i prateće troškove za te aktivnosti. Na osnovu pregleda zgrada, VSTV BIH će moći napraviti plan za ulaganja u zgrade sudova i tužilaštava za narednih 5 do 10 godina.

1.4. Nedostatak kvalifikovanih kandidata za mjesta u sudovima i tužilaštvima

Kada je u junu 2004. godine uspostavljen jedinstven VSTV BiH, ostalo je nepopunjeno približno 80 mjesta sudija i tužilaca, te je stoga okončanje procesa ponovnog imenovanja postalo jedan od glavnih direktnih ciljeva ove institucije.

Tri bivša VSTV-a nisu bili u stanju da popune ova mjesta zbog niza razloga:

- Zbog nedostatak kvalifikovanih kandidata
- Mnogo bivših sudija i tužilaca nije ponovo imenovano zbog raznih okolnosti koje se ne odnose na njihove kvalifikacije i iskustvo, na primjer zbog kršenja imovinskih zakona, povezanosti sa političkim strankama itd.
- Zbog nedostatka kandidata "odgovarajuće" nacionalne pripadnosti za određene sudove i tužilaštva.

Rat je doveo do "odljeva mozgova", što se odrazilo na mnoge profesije, uključujući pravosuđe. Mnogi visokokvalifikovani sudije i tužiocu napustili su zemlju, pa i pored toga što je VSTV, tokom procesa ponovnog imenovanja, objavljivao konkurse za upražnjena mjesta i u inostranstvu, na konkurs se nije prijavio veliki broj kandidata koji su živjeli izvan BiH. Osim toga, mnogi bivši sudije i tužiocu nisu ponovo imenovani iz razloga koji se nisu odnosili na njihove kvalifikacije i iskustvo (nego npr. zbog kršenja imovinskih zakona), što je dovelo do daljeg smanjenja broja raspoloživih kandidata.

Situacija se dalje zakomplikovala uslovom da se postigne određena nacionalna zastupljenost u svim sudovima i tužilaštvima. Kriterij postizanja nacionalne ravnoteže ponekad dolazi u koliziju sa zadovoljavanjem kriterija u pogledu kvaliteta kandidata jer se dešava da nema kvalifikovanih kandidata potrebne nacionalnosti, a da istovremeno postoje visoko kvalifikovani kandidati druge nacionalnosti. Nije lako rješavati ovakve situacije ali sve dosad, VSTV nije bio voljan da odstupa od ustavnih zahtjeva tako da su mjesta ostala upražnjena.

S obzirom na to, na kraju je opći kvalitet pravnika koji su se prijavili na mjesta sudija i tužilaca u BiH bio niži od poželjnog (ovo se naročito odnosi na kandidate za mjesta na nižem nivou). VSTV BiH dosada nije obavljao pismeno testiranje kandidata, mada je Zakon o VSTV-u BiH predvidio i takvu mogućnost kako bi ocijenio kvalitet kandidata. Pisani radovi koje su kandidati dostavili kao primjere svojih pismenih i analitičkih sposobnosti često nisu visokog kvaliteta. Pored toga, razgovori sa kandidatima su često pokazali neposjedovanje osnovnog znanja o ključnim zakonima.

Strategija za rješavanje problema

Najbolji i najefikasniji način poboljšanja kvaliteta mladih kandidata za sudijska i tužilačka mjesta bio bi da se poboljša nastava na pravnim fakultetima u cijeloj BiH. Prema izvještaju koji je objavilo Vijeće Evrope, potrebne su velike reforme u ovoj oblasti. Poboljšanje nastave na pravnim fakultetima u cijeloj BiH je izvan mandata VSTV-a BiH, te se čini da će proći dosta vremena prije nego se izvrši reforma ovih institucija.

Uspostavljanje odgovarajuće početne obuke za mlade pravnike koji žele postati sudije ili tužioci moglo bi biti alternativna ili dodatna novina u ovoj oblasti. Entitetski centri za edukaciju rade na ovom pitanju i predstavili su prijedlog VSTV-u BiH u vezi s njim. VSTV BiH će tokom 2005. godine diskutovati o ovom prijedlogu, a novi sistem može biti uspostavljen od 2006. godine.

Što se tiče poboljšanja standarda kvaliteta sudija i tužilaca na funkciji - naročito na mjestima na nižem nivou – izgleda da je u nekim slučajevima neophodna edukacija iz osnovnih oblasti. Ovim pitanjem će se pozabaviti entitetski centri za edukaciju i timovi različitih projekata koji provode aktivnosti u okviru centara, a koje finansira međunarodna zajednica. Važno pitanje u ovom pogledu je izrada edukativnih materijala za ključne oblasti kao i pronalaženje stručnih predavača iz ovih oblasti. Još jedno važno pitanje je edukacija iz menadžmenta za glavne tužioce i predsjednike sudova. Predsjednik VSTV-a BiH je istakao ovo pitanje kao prioritet za 2005. godinu.

POGLAVLJE 2
ČLANSTVO VSTV-a 31.12.2004. GODINE

Član	Titula	Trajanje mandata
Gosp. Branko Perić	Sudija Suda BiH	4
Gđa Ljiljana Filipović	Sudija Vrhovnog suda Federacije BiH	4
Gosp. Mirsad Strika	Tužilac Tužilaštva BiH	4
Gosp. Amor Bukić	Glavni tužilac Tužilaštva RS	4
Gosp. Mladen Jurišić	Predsjednik Kantonalnog suda u Mostaru	4
Gđa Snježana Petković	Tužilac Okružnog tužilaštva u Banjoj Luci	4
Gosp. Zahid Kovač	Izabran od strane Predstavničkog doma Parlamentarne Skupštine BiH	4
Gosp. Nada Lovrić	Izabrana od strane Vijeća ministara BiH	4
Gđa Slađana Milojković	Tužilac Kantonalnog tužilaštva u Tuzli	4
Gđa Angela Puljić	Advokat iz Federaciji BiH	4
Gđa Alma Tirić	zamjenik glavnog tužioca Federalnog tužilaštva	2
Gđa Marica Vučetić-Zelenbabić	Sudija Okružnog suda u Doboju	2
Gosp. Stevan Savić	Sudija Vrhovnog suda RS-a	2
Gosp. Mirza Jusufović	Sudija Apelacionog suda Brčko Distrikta	2
Gosp. Slobodan Stanišić	Advokat iz Republike Srpske	2
Gosp. Michael O'Malley	Tužilac iz SAD-a	1
Gosp. Malcolm Simmons	Sudija iz Velike Britanije	1
Gosp. Sven Marius Urke	Advokat iz Norveške	1

Gđa Angela Puljić zamijenila je gđu Danku Vučinu, advokata iz Federacije BiH, nakon što je gđa Vučina u novembru 2004. godine dala ostavku na članstvo.

Gosp. Mirsad Strika, tužilac Tužilaštva BiH, zamijenio je gđu Meddžidu Kreso, nakon što je gđa Kreso imenovana za predsjednika Suda BiH.

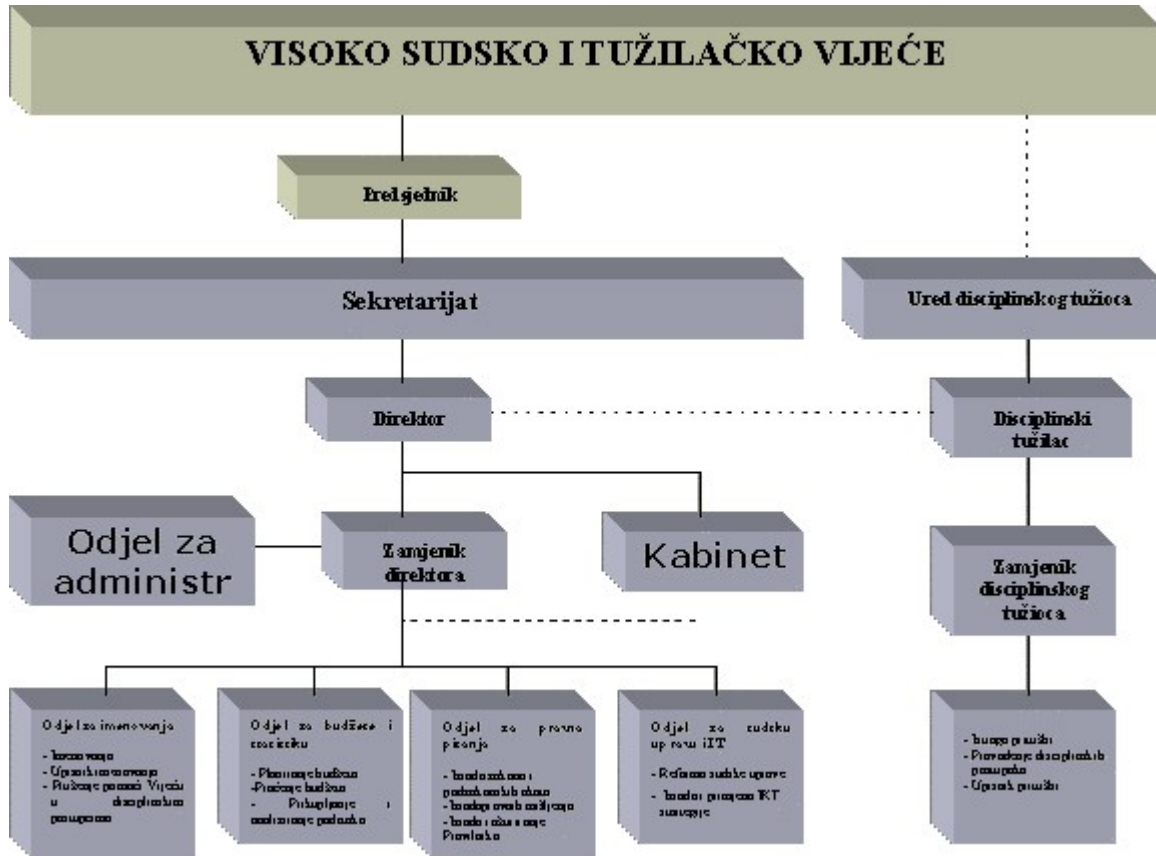
Član 4. stav 4. Zakona o VSTV-u BiH propisuje da članstvo Vijeća treba da odražava narode BiH i spolnu ravnotežu u BiH. Popisom stanovništva iz 1991. godine utvrđeno je da je 43,5% stanovništva u BiH bilo bošnjačke nacionalnosti, 31,2% srpske, 17,4% hrvatske nacionalnosti a 9,1% čine pripadnici drugih nacionalnosti. Stoga je Vijeće sastavljeno od 6 Bošnjaka (40%), 5 Srba (33,3%), 3 Hrvata (20%) i 1 člana koji spada pod kategoriju "ostali" i čini 6,7% članstva Vijeća. Osam članova Vijeća su muškarci, a sedam žene.

Rad VSTV-a BiH pomaže i podržava Sekretarijat VSTV-a koji je podijeljen na slijedeće odjele:

- Odjel za imenovanja
- Odjel za budžete i statistiku
- Odjel za pravna pitanja
- Odjel za sudsku upravu i informacione tehnologije

Ured disciplinskog tužioca (UDT) se također nalazi u okviru prostorija Vijeća.

Slijedi dijagram koji prikazuje strukturu:

POGLAVLJE 3

IMENOVANJA KOJA JE VSTV OBAVIO U PERIODU OD JUNA DO DECEMBRA 2004. GODINE

3.1. Uvod

Proces imenovanja još nije bio završen kada su tri bivša VSTV-a ukinuta i kad je, u junu 2004. godine, uspostavljen jedinstven VSTV na nivou BiH. Stoga je okončanje ovog procesa postalo jedan od glavnih zadataka nove institucije. Nakon što je izvršena primopredaja između tri bivša VSTV-a i novoosnovanog VSTV-a BiH, preostalo je da se popuni 55 mjesta za sudije i 27 mjesta za tužioce.

3.2. Konkursi za upražnjena mjesta

Tokom 2004. godine (u aprilu, oktobru i decembru), objavljena su 3 konkursa za razna upražnjena mjesta sudija i tužilaca.

U aprilu 2004. godine, na nivou BiH objavljena su slijedeća mjesta:

BiH	MJESTA
Sud BiH	Do 4 sudije
Tužilaštvo BiH	Do 3 tužioca

U aprilu 2004. godine, također su objavljena slijedeća mjesta u RS-u i Federaciji:

REPUBLIKA SRPSKA

Sud/Tužilaštvo	Sudija	Tužilaca
Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci	5	
Okružno tužilaštvo u Bijeljini	1	
Okružno tužilaštvo u Doboju	2	
Okružni sud u Banjoj Luci	5	
Osnovni sud u Banjoj Luci	5	
Osnovni sud u Kotor Varoši	1	
Osnovni sud u Mrkonjić Gradu	1	
Osnovni sud u Novom Gradu/ Bosanskom Novom	1	
Osnovni sud u Prijedoru	2	
Osnovni sud u Gradiški/Bosanskoj Gradiški	1	
Okružni sud u Bijeljini	4	
Osnovni sud u Bijeljini	5	
Okružni sud u Doboju	2	
Osnovni sud u Derventi	1	
Osnovni sud u Tesliću	1	
Osnovni sud u Sokocu	1	

Osnovni sud u Višegradu	2
Osnovni sud u Vlasenici	1
Okružni sud u Trebinju	1
Osnovni sud u Srbinju/Foči	1

FEDERACIJA BIH

Sud/Tužilaštvo	Sudija	Tužilaca
Kantonalno tužilaštvo u Bihaću	9	
Kantonalno tužilaštvo u Zenici	3	
Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu	1	
Kantonalni sud u Bihaću	1	
Općinski sud u Bihaću	5	
Općinski sud u Bosanskoj Krupi	1	
Općinski sud u Cazinu	3	
Općinski sud u Sanskom Mostu	1	
Općinski sud u Cazinu	3	
Općinski sud u Sanskom Mostu	1	
Općinski sud u Velikoj Kladuši	1	
Općinski sud u Orašju	1	
Općinski sud u Živinicama	1	
Općinski sud u Tešnju	1	
Općinski sud u Zenici	2	
Općinski sud u Zavidovićima	1	
Općinski sud u Travniku	1	
Vrhovni sud Federacije BiH	1	
Federalno tužilaštvo	1	

Slijedeći konkursi bili su objavljeni u septembru 2004. godine:

Sud	Sudija	Tužilaca
Ustavni sud RS-a	1	
Vrhovni sud RS-a	1	
Kantonalni sud u Odžaku	1	

Konačno, slijedeći konkursi su bili objavljeni u decembru 2004. godine:

Sud/Tužilaštvo	Sudija	Tužilaca
Sud BiH	Do 8	
Osnovni sud u Brčkom	1	
Kantonalni sud u Sarajevu	1	
Kantonalni sud u Zenici	1	
Tužilaštvo BiH		Do 6
Kantonalno tužilaštvo u Tuzli		1

Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu		1
----------------------------------	--	---

3.3 Prijave na konkurs

Na konkurs objavljen u aprilu 2004. godine, pristigle su 484 prijave.

Slijedi struktura prijavljenih kandidata:

Profesija/područje rada	Broj
Sudija/tužilac na funkciji	108
Bivši sudija/tužilac	152
Advokati (privatna praksa)	44
Uposlenici u državnim i upravnim organima	58
Uposlenici u međunarodnim organizacijama	7
Uposlenici u preduzećima	13
Uposlenici u bankama	5
Uposlenici u osiguravajućim društvima	1
Stručni saradnici i savjetnici u sudovima i tužilaštvima	44
Sudije za prekršaje	24
Ostalo	28
UKUPNO	484

Nakon verifikacije i obrade prijava, obavljen je 91 razgovor sa kandidatima.

Nakon objavljivanja konkursa u septembru 2004. godine, primljene su 22 prijave. Slijedi struktura prijavljenih kandidata:

Profesija/područje rada	Broj
Sudija/tužilac na funkciji	1
Bivši sudija/tužilac	11
Advokati (Privatna praksa)	5
Uposlenici u državnim i upravnim organima	1
Stručni saradnici i savjetnici u sudovima i tužilaštvima	1
Ostalo	3
UKUPNO	22

Nakon verificiranja i obrade prijava, obavljeno je 6 razgovor sa kandidatima.

Nakon objavljivanja konkursa u decembru 2004. godine, pristiglo je 198 prijava. Slijedi struktura prijavljenih kandidata:

Profesija/područje rada	Broj
Sudija/tužilac na funkciji	95
Bivši sudija/tužilac	45
Advokati (Privatna praksa)	11
Uposlenici u državnim i upravnim organima	13
Uposlenici u međunarodnim organizacijama	6
Uposlenici u preduzećima	3
Uposlenici u bankama	1
Uposlenici u osiguravajućim društvima	1
Stručni saradnici i savjetnici u sudovima i tužilaštvima	12
Sudije za prekršaje	2
Ostalo	9
UKUPNO	198

Nakon verifikacije i obrade prijava, obavljeno je 28 razgovor sa kandidatima.

3.4 Imenovanja

Od aprila do decembra 2004. godine, Vijeće je imenovalo 52 sudija, te 51 tužioca na osnovu konkursa iz aprila i jednog na osnovu konkursa iz septembra.

Konkretno, obavljena su slijedeća imenovanja:

3.4.1 Na nivou BiH

Imenovana osoba	Sud/Tužilaštvo	Datum imenovanja
Gđa Azra Miletić	Sud BiH	4.10.2004.
Gđa Meddžida Kreso	Sud BiH	4.10.2004.
Gosp Šaban Maksumić	Sud BiH	4.10.2004.
Gđa Zorica Gogala	Sud BiH	4.10.2004.
Gđa Džemila Begović	Tužilaštvo BiH	4.10.2004.
Gđa Slavica Terzić	Tužilaštvo BiH	4.10.2004.
Gđa Vesna Tančica	Tužilaštvo BiH	4.10.2004.

3.4.2 Federacija

Imenovana osoba	Sud/tužilaštvo	Datum imenovanja
Gđa Enisa Bilajac	Vrhovni sud Federacije BiH	11.10. 2004.
Gđa Biljana Vučetić	Općinski sud u Bosanskoj Krupi	2.11.2004.
Gđa Vlata Ivaniš	Općinski sud u Bihaću	2.11.2004.
Gosp. Almer Midžić	Općinski sud u Bihaću	2.11.2004.
Gosp. Drago Vuković	Općinski sud u Bihaću	2.11.2004.
Gđa Slavica Džaferović	Općinski sud u Zenici	2.11.2004.
Gđa Elvira Medarić	Općinski sud u - Tešnju	2.11.2004.
Gđa Ružica Kresić	Općinski sud u Živinicama	2.11.2004.
Gđa Kremena Brešić	Općinski sud u Orašju	2.11.2004.
Gđa Vanja Pucar	Općinski sud u Cazinu	2.11.2004.
Gosp. Radenko Blagojević	Kantonalni sud u Bihaću	28.12.2004.
Gđa Drinka Lekić	Općinski sud u Zavidovićima	28.12.2004.
Gosp. Sead Delalić	Općinski sud u Bihaću	28.12.2004.
Gosp. Branimir Rončević	Federalno tužilaštvo	2.11.2004.
Gđa Sanela Podrug	Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu	2.11.2004.
Gđa Gordana Bosiljčić	Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu	2.11.2004.
Gđa Elvira Stanojlović	Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu	2.11.2004.
Gđa Alica Pšunder	Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu	2.11.2004.
Gđa Saša Sarajlić	Kantonalno tužilaštvo u Zenici	2.11.2004.
Gđa Azra Ibrahimpašić	Kantonalno tužilaštvo u Bihaću	2.11.2004.
Gđa Envera Osmanović	Kantonalno tužilaštvo u Bihaću	2.11.2004.
Gosp. Vlado Mandić	Kantonalno tužilaštvo u Bihaću	2.11.2004.

3.4.3 Republika Srpska

Imenovana osoba	Sud/tužilaštvo	Datum imenovanja
Gđa Alida Nađ-Madarac	Osnovni sud u Bijeljini	2.11.2004.
Gđa Lejla Pašić	Osnovni sud u Bijeljini	2.11.2004.
Gđa Tanja Bundalo	Okružni sud u B. Luci	28.12. 2004
Gosp. Ivo Žabić	Osnovni sud u Derventi	28.12.2004.
Gosp. Huso Porobić	Osnovni sud u Vlasenici	28.12.2004.
Gosp. Duško Radonić	Osnovni sud u K. Varoši	2.11. 2004.
Gđa Dušanka Fazlić	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Slavica Slavnić	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Sunita Šukalo	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Nadira Šibonjić	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Nermina Mujkić	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa S. Tešanović	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Erna Filipović	Osnovni sud u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Vedrana Stanojlović	Okružni sud u Bijeljini	2.11.2004.

Gosp. Milosav Pikula	Okružni sud u Trebinju	2.11.2004.
Gosp. Dragan Rulofs	Okružni sud u Doboju	2.11.2004.
Gđa Ana Savković	Okružni sud u Doboju	2.11.2004.
Gđa Zinaida Pračić	Osnovni sud u Sokocu	2.11.2004.
Gđa Slavica Frank	Osnovni sud u Tesliću	2.11.2004.
Gosp. D.Vojislav	Vrhovni sud Republike Srpske	13.12.2004.
Gđa Merisa Nurkić	Okružno tužilaštvo u Bijeljini	2.11.2004.
Gosp. Branko Bjelajac	Okružno tužilaštvo u B. Luci	2.11.2004.
Gđa Tatjana Ninković	Okružno tužilaštvo u B. Luci	2.11.2004.
Gosp. Mahmut Svraka	Okružno tužilaštvo u B. Luci	2.11.2004.

3.5 Stanje sa 31.12.2004. godine

Na dan 31.12. 2004. godine, slijedeća mjesta su ostala upražnjena:

Sud/Tužilaštvo	Sudije	Tužioci
Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona		6
Kantonalno tužilaštvo u Kantonu Tuzla		1
Kantonalno tužilaštvo u Zeničko-dobojskom kantonu		2
Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu		1
Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci		2
Okružno tužilaštvo u Doboju		2
Općinski sud u Bihaću	1	
Općinski sud u Cazinu	2	
Općinski sud u Sanskom Mostu	2	
Općinski sud u Velikoj Kladuši	2	
Kantonalni sud u Odžaku	1	
Kantonalni sud u Zenici	1	
Općinski sud u Zenici	1	
Općinski sud u Travniku	1	
Kantonalni sud u Sarajevu	2	
Okružni sud u Banjoj Luci	4	
Osnovni sud u Gradišci	1	
Osnovni sud u Mrkonjić Gradu	1	
Osnovni sud u Bosanskom Novom/Novom	1	

Gradu		
Osnovni sud u Prijedoru	2	
Okružni sud u Bijeljini	3	
Osnovni sud u Bijeljini	1	
Osnovni sud u Višegradu	2	
Osnovni sud u Foči	1	

U 2005. godini, prioritet će biti popunjavanje ovih mjesta, ali će uspjeh zavisiti od raspoloživosti kvalifikovanih kandidata "odgovarajuće" nacionalnosti.

POGLAVLJE 4 DISCIPLINSKO SANKCIONISANJE

4.1 Uvod

Prema članu 64. Zakona o VSTV-u BiH, glavni tužilac Ureda disciplinskog tužioca (UDT) nadležan je za kontrolu nad disciplinskim aktivnostima VSTV-a BiH i podnosi izvještaj direktno Vijeću. Prema članu 64. stav 2. Zakona o VSTV-u BiH, glavni tužilac je posebno odgovoran za primanje i procjenu pravne valjanosti pritužbi protiv sudija ili tužilaca o povredi dužnosti i za pokretanje disciplinskog postupka.

Po isteku prelaznog perioda IJC-a dana 31.3.2004. godine, bilo je 512 pritužbi protiv sudija i tužilaca koje su trebale da se provjere i istraže (zaostale neriješene pritužbe). Kada se IJC zatvorio, UDT pri VSTV-u BiH postao je direktno odgovoran za obradu zaostalih neriješenih pritužbi, kao i za prijem, pregled i istragu novih zaprimljenih pritužbi protiv sudija i tužilaca.

Prema uvjetima dokumenta pod nazivom "Plan Projekta za rješavanje zaostalih neriješenih pritužbi", od 11.5.2004. godine, Evropska komisija je finansirala Projekt za rješavanje zaostalih neriješenih pritužbi i istrage ("CBIP") u periodu od prvih šest mjeseci, tj. od 1.9.2004. godine do 1.3.2005. godine. Dana 1.9.2004. godine, CBIP je počeo sa radom sa osobljem od tri istražitelja, pod vođstvom i smjernicama UDT-a, CBIP je bio zadužen da riješi zaostale neriješene pritužbe.

UDT ima glavnog tužioca, tri pravnika i dva asistenta.

4.2 Obim Poslova UDT-a

4.2.1 Pritužbe

Broj pritužbi koji UDT svakog mjeseca prima sve je veći, a trenutno iznosi oko 125 pritužbi mjesečno.

U periodu od 1.6. do 31.12.2004. godine, UDT je primio ukupno 813 novih pritužbi. 717 pritužbi je uloženo protiv sudija, a 96 protiv tužilaca.

U periodu od 1.6. do 31.12, UDT je istražio i procesuirao 515 pritužbi koje su sadržavale pritužbe primljene prije i u toku tog perioda.

Od 515 pritužbi, 509 ih je zaključeno, jer je UDT utvrdio da takve pritužbe nemaju osnova za pokretanje disciplinskog postupka. Od 515 pritužbi, 6 je bilo zaključeno nakon što je disciplinski postupak doveo do utvrđivanja disciplinske odgovornosti i izricanja disciplinske mjere protiv sudije odnosno tužioca.

Dana 31.12.2004. godine, preostalo je dvije stotine devedeset osam (298) pritužbi čija je provjera i istraga bila u toku, a koje su obuhvatile prijave koje je UDT primio prije i u toku perioda od 1.6. do 31.12. 2004. godine.

Značajan procent novih pritužbi pristiglih u periodu između 1.6. i 31.12. je bio uložen od strane javnosti. Manji broj novih pritužbi je istraženo po službenoj dužnosti.

Ogromna većina od 515 pritužbi čija je provjera izvršena i koje su zaključene u periodu od 1.6. do 31.12. odnosila se ili na navodne greške u postupku koje nisu uključivale povredu dužnosti ili na izraženo nezadovoljstvo sudijom ili tužiocem zbog odugovlačenja procesuiranja i rješavanja konkretnog sudskog predmeta koje se ne odnosi povredu dužnosti ili na diskreciono pravo sudije ili tužioca da obavlja svoje dužnosti što ne uključuje povredu dužnosti, te na pojedince i predmete koji nisu u nadležnosti UDT-a. Međutim, šest pritužbi u kojima je kroz disciplinski postupak utvrđena disciplinska odgovornost, i izrečene disciplinske mjere ukazuju na široki spektar navoda o povredama dužnosti.

Uzimajući u analizu šest pritužbi zaključenih u periodu od 1.6. do 31.12. zbog utvrđivanja disciplinske odgovornosti i izricanja disciplinske mjere, u niže datoj tabeli 1 dat je prikaz vrste i broja disciplinskih prekršaja koji se nalaze u osnovi takvih pritužbi.

TABELA 1 – DISCIPLINSKI PREKRŠAJI

Disciplinski prekršaji	Broj povreda dužnosti	% od ukupnog broja
Lažne i obmanjive informacije	1	7,14%
Pristrasnost	2	14,29%
Povreda Zakona o krivičnom postupku	4	28,57%
Odugovlačenje ili nepostupanje	1	7,14%
Dvostruki nosilac stanarskog prava	1	7,14%
Nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti	4	28,57%
Ponašanje koje šteti ugledu sudijske ili tužilačke funkcije	1	7,14

4.2.2 Ostavke

U periodu od 1.6. do 31.12, nijedan sudija ili tužilac, protiv kojeg se razmatralo pokretanje disciplinskog postupka ili protiv kojeg je vođen disciplinski postupak, nije podnio ostavku.

4.2.3 Sporazumi o zajedničkoj saglasnosti

Nakon što utvrdi da je pritužba osnovana, UDT zakazuje sastanak sa sudijom ili tužiocem kako bi razgovarali o mogućem dobrovoljnom rješenju pritužbe. Prema članu 69. Zakona o VSTV-u BiH, sudija ili tužilac se može dobrovoljno nagoditi o rješavanju pritužbe, zaključivanjem pismenog sporazuma sa UDT-om o utvrđivanju disciplinske odgovornosti koji podliježe odobrenju od strane Vijeća.

U periodu od 1.6. do 31.12., sedam sudija i tužilaca koji su bili predmet mogućeg ili stvarnog disciplinskog postupka, potpisalo je sporazum o zajedničkoj saglasnosti. Sudije su potpisale 6 sporazuma o zajedničkoj saglasnosti, a tužilac 1. Sedam sporazuma je bilo dostavljeno Vijeću na odobrenje, od kojih je 5 odobreno. Smatra se da su odluke Vijeća da ne odobri 2 sporazuma o zajedničkoj saglasnosti bile zasnovane na mišljenju Vijeća da su predložene disciplinske mjere bile preblage (*naime prema ranijem zakonu, Vijeće nije moralo dati objašnjenje za odbacivanje sporazuma o zajedničkoj saglasnosti, dok sadašnji zakon zahtijeva takvo objašnjenje*).

Tabela 2 se odnosi na sedam sporazuma o zajedničkoj saglasnosti dostavljenih Vijeću na usvajanje u periodu od 1.6. do 31.12. i sadrži pregled disciplinskih mjera izrečenih u slučajevima kada je sporazum prihvaćen kao i informaciju o tome da li je sporazum prihvaćen ili ne. U slučaju neprihvaćenih sporazuma data je informacija o predloženoj disciplinskoj mjeri.

Tabela 2 - Sporazum o zajedničkoj saglasnosti

Izrečena disciplinska mjera	Sporazum prihvaćen/neprihvaćen
Javna opomena	Prihvaćen
Javna opomena i novčana kazna	Neprihvaćen
Pismena opomena i novčana kazna	Neprihvaćen
Javna opomena i novčana kazna	Prihvaćen
Javna opomena i novčana kazna	Prihvaćen
Javna opomena i novčana kazna	Prihvaćen
Javna opomena i novčana kazna	Prihvaćen

4.2.4 Disciplinski postupci

U navedenom periodu, Ured disciplinskog tužioca podnio je 4 disciplinske tužbe. U skladu s članom 46. bivšeg Poslovnika VSTV-a, održano je 5 ročišta za dogovaranje rasporeda pred prvostepenim disciplinskim komisijama (**Napomena:** ovaj broj uključuje i ročišta za dogovaranje rasporeda koja su održana za disciplinske tužbe podnesene do 1.6.2004. godine). Prema članu 47. Poslovnika VSTV-a BiH, u periodu između 1.6. i 31.12. održana su 2 pripremna ročišta pred prvostepenim disciplinskim komisijama. Prema članu 50. Poslovnika VSTV-a BiH, u periodu od 1.6. do 31.12. održane su 2 glavne rasprave pred prvostepenim disciplinskim komisijama.

U niže datoj tabeli 3 sadrži pregled šest disciplinskih postupaka koji su vođeni u periodu između 1.6. i 31.12, vrstu navodnog disciplinskog prekršaja i način rješavanja svakog postupka.¹

TABELA 3 – DISCIPLINSKI POSTUPCI

Navodni disciplinski prekršaj	Rješenje
Lažne i obmanjive informacije	Zaključena glavna rasprava javnom opomenom i novčanom kaznom
Lažne i obmanjive informacije	Zaključena glavna rasprava razrješenjem dužnosti
Povrede Zakona o parničnom postupku	Zakazano pripremno ročište u 2005. godini
Lažne i obmanjive informacije	Zakazano pripremno ročište u 2005. godini
Priistrasnost	Zakazano pripremno ročište u 2005. godini
Odugovlačenje ili nepostupanje	Zakazano pripremno ročište u 2005. godini

U periodu od 1.6. do 31.12. nije bilo žalbi uložениh drugostepenoj disciplinskoj komisiji na odluku prvostepene disciplinske komisije.

U periodu od 1.6. do 31.12., nije bilo žalbi na odluku drugostepene disciplinske komisije upućениh punom članstvu Vijeća.

4.3 Obim poslova Projekta za rješavanje zaostalih neriješenih pritužbi i istrage (CBIP)

U navedenom periodu CBIP je provjerio i zaključio 504 zaostale neriješene pritužbe, bez pokretanja disciplinskog postupka protiv sudije odnosno tužioca o kojem je riječ. Preostalih 8 zaostalih neriješenih pritužbi je provjereno i procijenjeno nakon perioda od 1.6. do 31.12, bez pokretanja disciplinskog postupka protiv sudije i tužioca o kojem se radi.

CBIP je zadužen i da izvrši provjeru, istragu i procjenu svih novih pritužbi koje su primljene od strane UDT-a protiv sudije ili tužioca zbog jednog odugovlačenja ili povrede postupka. Pritužbe ove vrste čine oko 35% sadašnjih pritužbi koje UDT primi svakog mjeseca, (oko 39 takvih pritužbi svakog mjeseca), i očekuje se da će se resursi CBIP-a u potpunosti angažirati u cilju provjere, procjene i istrage takvih pritužbi do kraja trajanja projekta.

¹ Pet od šest pritužbi je riješeno Sporazumom o zajedničkoj saglasnosti i navedene su u Tabeli 2 u daljem tekstu. Šesta pritužba je riješena u disciplinskom postupku, te je navedena u Tabeli 3 u daljem tekstu. **Napomena:** Iako je glavna rasprava u jednom predmetu navedenom u Tabeli 3 provedena u navedenom periodu, pritužba nije zaključena sve do donošenja odluke VSTV-a BiH u januaru 2005. godine.

4.4 Ciljevi i strategije u 2005. godini

Prioritet broj jedan u početnom periodu 2005. godine bit će da se identificira domaći sudija ili tužilac koji će biti imenovan na mjesto glavnog tužioca da rukovodi Uredom disciplinskog tužioca. Konkurs za upražnjeno mjesto glavnog tužioca je objavljen i uskoro se očekuje provjera prijave i obavljanje razgovora sa kvalifikovanim kandidatima.

Nezavisno pravosuđe znači i odgovorno pravosuđe jer su te dvije ideje neodvojive i tako se na njih gleda prema međunarodnim standardima i od strane država članica Evropske unije. Uloga UDT-a je da zaštiti javnosti što se postiže tako što su sudije i tužioci odgovorni u disciplinskom postupku ukoliko propuste izvršavati svoje službene dužnosti na profesionalan način i u skladu sa etičkim kodeksom. Shodno tome, drugi prioritet UDT-a u 2005. godini bit će proaktivan angažman u obavljanju disciplinskih odgovornosti, tako što će se više angažirati na edukaciji i stručnom usavršavanju sudija i tužilaca na način koji će ih poticati i motivirati da postupaju u skladu sa njihovim profesionalnim i moralnim odgovornostima. Svrha UDT-ovog proaktivnog pristupa imat će za cilj smanjenje broja pritužbi uložениh protiv sudija ili tužilaca. U svrhu podržavanja ove inicijative, UDT je objavio brošuru i poster koji su distribuirani javnosti u navedenom periodu, s namjerom da informira i educira javnost i sudije i tužioce o sistemu disciplinskog sankcionisanja i obavezama sudija i tužilaca da se pridržavaju minimalnih standarda etičkog i profesionalnog ponašanja.

S obzirom na ograničeni broj pravnikа u Uredu disciplinskog tužioca u odnosu na veliki broj pritužbi koje UDT zaprimi i obradi svakog mjeseca, za uspješan rad UDT-a i ostvarenje njegovog mandata od ključne je važnosti trenutna i kontinuirana podrška CBIP-a, sve dok se broj pritužbi uložениh protiv sudija i tužilaca ne svede na onu stopu koju možemo okarakterizirati kao "normalnu stopu".

POGLAVLJE 5 ODJEL ZA IMENOVANJA

5.1 Osnovne informacije

Zadaci Odjela za imenovanja utvrđeni su Zakonom o VSTV-u BiH u članu 17. tačkama 1, 6, 11, 13, 26. i 29, i u članovima 50. - 52. Pored toga, direktor Sekretarijata, predsjednik VSTV-a BiH ili Vijeće mogu Odjelu za imenovanja dodijeliti i druge zadatke. U drugom dijelu 2004. godine, u Odjelu za imenovanja radili su šef Odjela, tri pravnik i tri administrativna asistenta.

5.2 Zadaci u vezi sa imenovanjima

Osnovni zadatak Odjela za imenovanja je da pomaže Vijeću u procesu imenovanja sudija i tužilaca. Odjel priprema konkurse za upražnjena mjesta, definira (u saradnji sa VSTV-om) broj upražnjenih mjesta i organizira objavljivanje konkursa u tri dnevne novine i Službenom glasniku BiH.

Odjel za imenovanja je također angažiran i na dostavljanju informacija kandidatima o procesu imenovanja. Kada se primi prijava, ona se unosi u bazu podataka koju vodi Odjel za imenovanja i obavlja se niz provjera informacija dostavljenih od strane kandidata. Odjel za imenovanja također, u jednostavnom formatu, sastavlja konsolidirane podatke o svim prijavama primljenim za određeno mjesto.

Tokom cijele 2004. godine, Odjel za imenovanja je izvršio provjeru referenci za sve odabrane kandidate nakon okončanja procesa obavljanja razgovora s kandidatima, i prikupio podatke u vezi s tim. Odjel je također prikupio podatke o tipu sudija potrebnim u svakom pojedinačnom sudu u smislu područja specijalizacije. Odjel za imenovanja je također pomagao pod-vijećima za predlaganje kandidata davanjem mišljenja o različitim pitanjima koja se pojave u prijavnom materijalu, kao što je poštivanje imovinskih zakona.

5.3 Ciljevi i strategije u 2005.

U 2005. godini, prioritet će se dati nastavku i unapređivanju postupka imenovanja. Posebno postoji namjera da se ažurira sistem baze podataka i sistem pohranjivanja spisa. Odjel za imenovanja će u toku 2005. godine smanjiti broj uposlenika na šefa Odjela, jednog pravnik i tri administrativna asistenta, od kojih će jedan biti dodijeljen Odjelu samo po potrebi. Odjel za imenovanja planira aktivnosti na zapošljavanju jednog arhivara/analitičara na period od godinu dana (minimum), kojeg će finansirati USAID-ov Projekt za razvoj pravosudnog sistema.

POGLAVLJE 6 ODJEL ZA BUDŽET I STATISTIKU

6.1 Osnovni podaci

Odjel za budžet i statistiku pomaže VSTV-u BiH u obavljanju njegovih zadataka u vezi sa budžetima sudova i tužilaštava u skladu sa članom 17. Zakona o VSTV-u BiH. Član 17. propisuje da VSTV BIH može učestvovati u procesu izrade godišnjih budžeta za sudove i tužilaštva, davati preporuke na prijedloge godišnjeg budžeta date od strane vladinih tijela/vladâ za sudove i tužilaštva, davati i prezentirati preporuke pred zakonodavnim tijelima za amandmane na predložene budžete date od strane vladinih tijela/vladâ.

U skladu sa članom 17, VSTV BIH ima obavezu i da prikuplja i analizira izvještaje i relevantne podatke o budžetu i prihodima za sudove i tužilaštva, da se zalaže za odgovarajuća i trajna sredstva za sudove i tužilaštva i da nadgleda i pruža savjete sudovima i tužilaštvima o odgovarajućim i djelotvornim tehnikama i procedurama upravljanja budžetom i rukovođenja. VSTV također ima i obavezu da vrši edukaciju u vezi sa tim. Odjel za budžet i statistiku Sekretarijata VSTV-a pomaže VSTV-u BiH u ovim zadacima.

Odjel za budžet i statistiku Sekretarijata se VSTV-a BiH trenutno sastoji od jednog finansijskog savjetnika, analitičara budžeta i jednog asistenta.

6.2 Obim poslova Odjela za budžet i statistiku

U toku 2004. godine, aktivnosti Odjela za budžet bile su usmjerene na reguliranje sudskih budžeta i osiguravanje adekvatnih sredstava finansiranja za sudove.

Odjel za budžet i statistiku je posebno bio angažiran na slijedećim aktivnostima:

6.2.1 Prikupljanje podataka o sudovima i tužilaštvima

Odjel je uspostavio sistem baze podataka za sudske budžete u koji se pohranjuju svi finansijski podaci i analize o sudovima. Odjel je bio angažiran i na određenom broju aktivnosti koje su imale za cilj da se izradi ova baza podataka, uključujući i vršenje detaljne analize usvojenih budžeta za sve sudove za 2003. i 2004. godinu i izvršenja budžeta u 2003. godini.

Odjel za budžet i statistiku je također utvrdio metod za određivanje finansijskih potreba svih prvostepenih i drugostepenih sudova u BiH za budžetsku 2005. godinu. Izradio je prijedloge budžeta za sve ove sudove i dodao ih u gorenavedenu bazu podataka. Također je vršio kontrolu i analizu usvojenih budžeta za svaki sud za 2005. godinu.

U slijedećoj tabeli daje se kratak pregled finansijskih sredstava doznačenih prvostepenim i drugostepenim sudovima u BiH od 2003. godine.

Nivo	Usvojeni budžet za 2003. u KM	Usvojeni budžet za 2004. u KM	Prijedlog VSTV-a za 2005. g. (isključujući dugove)	Budžet za 2005.g. (usvojen/predložen)
Kanton 1	7.483.250	7.360.970	7.902.800	6.525.235
Kanton 2	2.347.010	1.320.740	1.501.950	1.356.130
Kanton 3	12.525.200	12.431.400	11.620.300	11.764.900
Kanton 4	8.441.600	10.765.315	10.350.380	8.968.290
Kanton 5	877.529	945.300	1.225.550	947.709
Kanton 6	6.044.562	7.080.671	5.947.091	6.519.651*
Kanton 7	7.228.650	7.409.000	6.794.950	5.798.000*
Kanton 8	2.463.700	2,545,800	1.985.700	2.010.100
Kanton 9	14.411.140	18.051.396	17.643.700	18.839.000
Kanton 10	1420.350	1.934.069	1.807.700	1.913.301
Republika Srpska	20.872.500	27.230.450	24.917.386	25.945.811
UKUPNO	84.125.491	97.075.111	91.697.507	90.570.327

Iznosi označeni sa * označavaju predloženi budžet

Odjel za budžet je također prikupio podatke o akumuliranim dugovima sudova i posvetio značajnu količinu vremena rješavanju problema rastućih dugova u sudstvu. Takve aktivnosti su rezultirale značajnim smanjenjem akumuliranih dugova u sudovima u toku 2003. godine, kako slijedi:

Nivo	Dugovi sa 31.12.2002.	Dugovi sa 31.12.2003.	Ukupna razlika u dugovanju
FBiH Entity Level	0	0	Nije primjenljivo
Kanton 1	2,361,812	1,674,336	-29%
Kanton 2	446,640	772,817	73%
Kanton 3	3,999,352	2,939,574	-26%
Kanton 4	4,519,877	4,103,929	-9%
Kanton 5	308,825	0	-100%
Kanton 6	2,269,723	1,993,636	-12%
Kanton 7	2,835,782	3,624,540	28%
Kanton 8	1,073,951	1,006,153	-6%
Kanton 9	1,095,803	54,551	-95%
Kanton 10	906,719	517,747	-43%
UKUPNO FBIH	19,818,482	16,687,282	-16%

RS entitetski nivo	83,153	76,812	-8%
Okružni BanjaLuka	2,551,259	2,680,345	5%
Okružni Bijeljina	1,372,586	1,263,860	-8%
Okružni Doboj	945,209	827,707	-13%
Okružni S. Sarajevo	722,551	626,709	-13%
Okružni Trebinje	484,214	538,864	11%
UKUPNO RS	6,167,972	6,014,297	-2%
BIH UKUPNO	25,986,455	22,701,579	-13%

Tokom 2004. godine, Odjel za budžet i statistiku nastavio je raditi na problemu akumuliranih dugova u sudovima. Dana 7.7.2004. godine, zajedno sa glavnim zamjenikom visokog predstavnika, Donald Hayes-om, održan je sastanak sa svim kantonalnim premijerima, kako bi se razmotrilo pitanje akumuliranih dugova i utvrdila strategija za eliminaciju tih dugova u sudovima i tužilaštvima u predmetnim kantonima. Sedam kantona koji su imali značajne probleme po ovom pitanju dostavili su glavnom zamjeniku visokog predstavnika memorandum o strategijama za eliminaciju akumuliranih dugova. Rastući trend u akumuliranju dugova bio je zaustavljen u ovim kantonima i zabilježeno je značajno smanjenje u ukupnom iznosu dugova. Prikupljeni su podaci u vezi sa akumuliranim dugovima za period do kraja 2004. godine i trend je vrlo ohrabrujući.

6.2.2 Prikupljanje podataka

Odjel za budžet i statistiku je također uradio analizu sudskih pravilnika, posebno u pogledu pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta. Ova analiza je urađena kako bi se utvrdilo da li sudovi poštivaju omjer između broja sudija i administrativno-tehničkog osoblja. Utvrđeno je da mnogi sudovi nisu ispoštovali taj omjer, te je, kao rezultat analize, upućeno pismo svim prvostepenim i drugostepenim sudovima sa informacijom o njihovoj obavezi u vezi sa ovim pitanjem. Sudovi treba da VSTV-u BiH dostave dopunjene interne pravilnike do 31. januara 2005. godine.

Svim prvostepenim i drugostepenim sudovima je poslan upitnik u kojem su traženi podaci o uposlenicima u sudovima. Uputnik je poslan skupa sa memorandumom u kojem su data objašnjenja i upute o načinu na koji predsjednici sudova treba da upoznaju VSTV BiH sa najnovijim podacima u vezi sa svim uposlenim osobljem u njihovim sudovima. Ovaj upitnik predstavlja kamen temeljac za budući informacijski sistem koji treba da uspostavi Odjel za budžet i statistiku, u kojem će se voditi evidencija o svom administrativno-tehničkom osoblju u sudovima širom BiH. Rok za sudove da dostave popunjene upitnike je 15.2.2005. godine.

Odjel za budžet i statistiku je također pomagao i GTZ-u u izradi strukture finansiranja zemljišno-knjižnih ureda, u odlučivanju o optimalnom broju osoblja i u završavanju i distribuiranju ankete kako bi mogao prikupiti informacije o stvarnoj situaciji u zemljišno-knjižnim uredima u BiH.

6.2.3 Aktivnosti na lobiranju

Odjel za budžet i statistiku je uveliko bio angažovan na lobiranju za odvojene budžete za svaki sud u Republici Srpskoj. Nažalost, uprkos stalnih napora uložениh od strane Odjela za budžet i statistiku, ne postoje odvojeni budžeti za osnovne sudove u RS-u, te se njihovi budžeti i dalje prikazuju kao jedna jedinstvena budžetska stavka.

Odjel je također davao svoje mišljenje u vezi sa budžetskim odredbama Zakona o sudovima RS-a i nacrtu Zakona o sudovima Federacije (u zakonodavnom procesu).

6.2.4 Tužilaštva

Odjel za budžet i statistiku treba da preuzme određene poslove i zadatke od OHR-ove Jedinice za reformu krivičnih institucija i tužilaštava (CIPRU) u vezi sa budžetskim procesom za tužilaštva. Održano je nekoliko sastanaka u vezi sa tim i započete su pripreme za prenos podataka o budžetima tužilaštava sa OHR-ovog CIPRU-a na Odjel za budžet i statistiku.

6.2.5 Finansijske analize

Odjel je uradio finansijske analize u vezi sa većim brojem pitanja i prijedloga reformi, kao što je na primjer:

- reorganizacija sudova za prekršaje;
- sistem sudskih taksi i novčanih kazni;
- finansijska situacija u pravosuđu u RS-u;
- nova advokatska tarifa u Federaciji BiH.

6.3 Ciljevi i strategije u 2005. godini

Baza podataka o administrativno-tehničkom osoblju u sudovima bit će završena u toku 2005. godine, i očekuje se da će Odjel učestvovati u radu radne grupe koja treba da standardizuje sudske pravilnike u cijeloj zemlji. Odjel će također raditi i na prikupljanju statističkih podataka o radnim rezultatima sudija.

Odjel će također preuzeti nove nadležnosti u vezi sa tužilaštvima i vršit će analizu podataka u vezi sa izvršenjem budžeta za sve sudove i tužilaštva. Odjel će dostaviti i smjernice za izradu budžeta za sudove i tužilaštva za 2006. godinu.

Odjel će nastaviti lobirati za odvojene budžete za sve osnovne sudove u RS-u, da kontroliše eliminaciju akumuliranih dugova, da ocjenjuje i kontroliše finansijsku situaciju u pravosuđu BiH, i da analizira usvajanje novih zakona u vezi sa javnim finansijama. Odjel će također utvrditi potrebe za edukacijom u pravosuđu u vezi sa strateškom dugoročnom pripremom i izradom budžeta.

POGLAVLJE 7 ODJEL ZA PRAVNA PITANJA

7.1 Uvod

Kada je mandat IJC-a prestao, Odjel za pravna pitanja VSTV-a BiH je preuzeo neke projekte koji su ostali nedovršeni, kao što npr. Zakon o sudovima, poštivanje novousvojenog omjera uposlenika na osnovu pravilnika o internoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Zakon o upravnim sporovima, Zakon o medijaciji, te Okvirni zakon o registraciji privrednih subjekata u BiH.

U Odjelu za pravna pitanja trenutno su uposlena tri pravnika.

7.2 Obim poslova Odjela za pravna pitanja

7.2.1 Reorganizacija sudova

Zadatak Odjela za pravna pitanja je bio da osigura da se proces reorganizacije prvostepenih sudova uspješno okonča.

Od svih sudova je traženo da dostave najnovije verzije svojih pravilnika o internoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji bi trebali odražavati novu strukturu sudova, a posebno poštivanje obaveznog omjera broja usposlenika u odnosu na broj sudija od 3:1. Za nekoliko mjeseci, Odjel za pravna pitanja je primio i analizirao ove pravilnike iz svih sudova u BiH.

7.2.2 Zakonodavne inicijative

Član 17. stav 28. Zakona o VSTV-u BiH predviđa da Vijeće ima nadležnosti da "daje mišljenje o nacrtima zakona, propisa i o važnim pitanjima koja mogu utjecati na pravosuđe." U skladu s ovom odredbom, Odjel za pravna pitanja nadgledao je i pozivao na usvajanje slijedećih zakona koji su bili inicirani od strane IJC-a.

Zakoni o sudovima. Cilj novih zakona o sudovima bio je stvaranje usklađenih entitetskih zakona i za Federaciju i za Republiku Srpsku, i da uvedu određene reforme u svrhu poboljšanja efikasnosti pravosuđa. Pored toga, zakonima se uređuju i lokacije, sjedišta i teritorijalna nadležnost sudova, kodificirajući tako Odluke visokog predstavnika o reorganizaciji sudova iz 2002. godine.

Zakoni su bili dostavljeni entitetskim ministarstvima pravde u decembru 2003 godine, a u decembru 2004. godine su o njima raspravljala oba parlamenta. Narodna skupština RS-a je usvojila zakon bez ijedne suštinske izmjene. Do momenta pisanja ovog izvještaja, zakon u Federaciji se još uvijek nalazio u zakonodavnoj proceduri.

Zakon o upravnim sporovima. Jedan od glavnih ciljeva reforme ovog zakona bio je da se smanje ili eliminišu zaostali neriješeni predmeti na vrhovnim sudovima. IJC je učestvovao u radu radne grupe Federalnog ministarstva pravde za izradu novog nacrta zakona. Novim nacrtom zakona ti predmeti su preneseni iz nadležnosti Vrhovnog suda u

nadležnost kantonalnih sudova. Nacrt je bio završen i dostavljen Vladi Federacije i Ministarstvu pravde krajem marta 2004. godine, a Parlamentu Federacije u jesen. Odjel za pravna pitanja je pratio zakonodavni postupak kako bi osigurao da reforme koje se moraju provesti ostanu neizmjenjene. U Republici Srpskoj, Ministarstvo pravde osnovalo je radnu grupu za izradu identičnog zakona kojim će se regulisati upravni sporovi u Republici Srpskoj. Do momenta pisanja ovog izvještaja, zakon još uvijek nije bio usvojen ni u jednom entitetu. Očekuje se da će oba entiteta usvojiti zakon početkom 2005. godine.

Zakon o medijaciji. U svjetlu očiglednih prednosti alternativnog rješavanja sporova, međunarodna zajednica je uložila višestruke napore da uvede medijaciju u BiH. IJC je učestvovao u radnoj grupi koja je radila na izradi nacrta novog zakona, koji je ušao u zakonodavnu proceduru, ali nije bio usvojen do kraja prelaznog perioda. U julu 2004. godine, zakon je usvojen sa nekoliko amandmana koji su marginalizirali njegovu djelotvornost. Odjel za pravna pitanja je koordinirao napore sa Udruženjem za medijaciju BiH u pogledu novih izmjena i dopuna kako bi riješio probleme stvorene tokom zakonodavne procedure. Do momenta pisanja ovog izvještaja, izmjene i dopune nisu bile usvojene, ali se očekuje da će biti usvojene u toku prvog tromjesječja 2005. godine.

7.2.3 Druga vrsta pružanja pomoći Vijeću

Imenovanje dodatnih sudija. Prema članu 48. Zakona o VSTV-u BiH, Vijeće može imenovati dodatne sudije na zahtjev predsjednika suda, uz pružene dokaze o potrebi za dodatnim sudijama i o postojanju dovoljnih sredstava za njihovo finansiranje. U maju 2004. godine, Odjel za pravna pitanja je primio zahtjeve za dodatnim sudijama od sudova iz cijele BiH. U saradnji sa Vijećem, Odjel za pravna pitanja je analizirao te zahtjeve u smislu poštivanja člana 48. i o tome obavijestio Vijeće.

Pravna istraživanja. Odjel za pravna pitanja je Vijeću dostavljao pravna istraživanja i analize po pitanjima koja su u nadležnosti Vijeća, kao što je zakonodavni okvir za upotrebu zastava i grbova u sudovima BiH i entitetskim sudovima i situacija sa izradom pravilnika za tužilaštva u BiH. Odjel za pravna pitanja je također imao zadatak da pismenim putem informiše Vijeće o projektima Sekretarijata koji su u toku.

7.3 Ciljevi i strategije u 2005. godini

Iako su ključni aspekti reforme pravosuđa postavljeni i uspješno završeni, još je mnogo toga ostalo da se uradi. Odjel za pravna pitanja mora nastaviti pružati pomoć Vijeću u praćenju ne samo usvajanja novih zakona i propisa nego i njihove provedbe, a posebno Zakona o sudovima.

Kada je Narodna skuština RS-a usvojila Zakon o sudovima, donijela je Zaključak da Ministar pravde u saradnji sa VSTV-om napravi analizu i dostavi izvještaj Skupštini o efektima reorganizacije sudova. Takva analiza mora sadržavati i mišljenje građana BiH o

tome da li su izmjene poboljšale ili pogoršale pristup pravdi. Ovaj projekt će se provesti tokom 2005. godine.

Potrebno je nastaviti sa lobiranjem, posebno u RS-u, kako bi se omogućio iznalazak i dodjeljivanje odgovarajućih zgrada na korištenje sudovima i tužilaštvima navedenim u Poglavlju 1.c. Pored toga, u saradnji sa timom stručnjaka Evropske komisije, VSTV BIH će tokom 2005. godine ponovo razmotriti broj administrativno-tehničkog osoblja i upravljanje ljudskim resursima u reorganiziranim tužilaštvima. Odjel za pravna pitanja uradit će i projektni plan za izradu nacrtu, provedbu i usvajanje zakona o tužilaštvima na entitetskom nivou.

POGLAVLJE 8

ODJEL ZA SUDSKU UPRAVU I INFORMACIONU TEHNOLOGIJU

Ovaj odjel je podijeljen na dvije organizacione jedinice – jedinicu za sudsku upravu i jedinicu za informacionu tehnologiju. Između ove dvije jedinice postoji sinergija s obzirom da mnoge reforme sudske uprave moraju biti unesene u kompjuterske sisteme i kompjuterske programe koji se uvode u sudove i tužilaštva.

8.1 Sudska uprava

8.1.1 Osnovni podaci

Prema članu 17. stavovi 20, 21. i 23. Zakona o VSTV-u BiH, Vijeće ima nadležnost da nadgleda i savjetuje sudove o efikasnim tehnikama i postupcima upravljanja i rukovođenja; da pokreće, nadgleda i koordinira projekte na unapređenju svih aspekata uprave u sudovima i tužilaštvima i da ispituje obavljanje upravnih poslova u sudovima i tužilaštvima.

Organizaciona jedinica za sudsku upravu Odjela ima jednog domaćeg pravnika.

8.1.2. Obim posla pododjela za sudsku upravu

Tokom 2004. godine, jedinica za sudsku upravu je bila angažirana na slijedećim projektima:

Koordinacija sa projektima USAID-a: USAID ima dva projekta koji rade na sudskoj upravi u BiH: Projekt za poticanje ulaganja i stvaranja povoljne klime za kreditiranje (FILE) i Program za razvoj sektora pravosuđa (JSDP). Organizaciona jedinica za sudsku upravu radila je intenzivno na ova dva projekta u 2004. godini, što je kulminiralo stvaranjem Strateškog plana za sudsku upravu od strane VSTV-a BiH. Ovaj Strateški plan ističe neophodnost reforme ukupne sudske uprave u BiH, kako bi se pravosuđe uskladilo sa evropskim standardima u pogledu efikasnosti i nezavisnosti.

Strateški plan sadrži informacije o stvaranju prakse jedinstvenog numerisanja predmeta, o izradi jedinstvenih *standarda* za upravljanje predmetima (npr. o izradi registratora za spise, o određivanju boje, o knjigama ili karticama za registriranje tužbi, o izlaznim karticama, automatskom kodiranju, arhiviranju spisa i arhiviranju slika), o analizi radnih zadataka, i o uvođenju automatizovanog sistema nasumičnog dodjeljivanja predmeta sudijama.

Pravilnici o internom poslovanju suda: Pored zakonâ o sudovima, IJC je također izradio nacrt modela Pravilnika o unutrašnjem poslovanju sudova ("Pravilnik"), čije se usvajanje očekuje nakon usvajanja Zakona o sudovima. Ovaj model Pravilnika uvodi reorganizirane metode sudske uprave i rukovođenja sudovima. U toku 2004. godine, organizaciona jedinica za sudsku upravu Odjela je od stručnjaka za sudsku upravu primila i analizirala komentare na Pravilnik. Kada zakoni o sudovima budu usvojeni u oba entiteta, model pravilnikâ će biti dostavljen entitetima. Pravilnik će biti redovno

provjeravan kako bi se mogli kompjuterski pratiti ažurirani podaci i provesti projekti reforme sudske uprave.

Koordinacija sa Projektom za zemljišne knjige u BiH: Projekt zemljišnih knjiga u BiH osigurava pomoć, specifičnu opremu i kompjuterski program, edukaciju i obuku za službenike zemljišno-knjižnih ureda u osnovnim/općinskim sudovima u cijeloj BiH. Projekt trenutno financiran do kraja 2005. godine od strane određenog broja agencija – Švedske agencije za međunarodnu pomoć (SIDA), Austrijske agencije za razvoj (ADA), i GTZ-a. Jedinica je osnovana unutar VSTV-a BiH kako bi koordinirala ovaj projekt.

8.1.3 Ciljevi i strategije u 2005. godini

Model Pravilnika o unutrašnjem poslovanju sudova mora biti modificiran kako bi uključio izmjene nastale na osnovu projekata reforme sudske uprave i aktivnosti povezanih sa informacionom i komunikacijskom tehnologijom. On mora biti završen u januaru 2005. godine, kako bi odmah nakon toga bio spreman za usvajanje.

U toku 2005. godine, planirano je da se uspostavi sistem registracije/numerisanja predmeta i da se taj sistem uvede u sve kompjuterizirane sudove. Namjera je bila i da se osigura da i oni sudovi koji nisu kompjuterizirani slijede isti postupak. Konačno, planirano je da se napravi analiza priliva predmeta kako bi se obavile pripreme za automatiziran sistem upravljanja i postupanja po predmetima. Praktična obuka će se također obaviti u toku 2005. godine.

8.2 Informaciona tehnologija

8.2.1 Osnovni podaci

Ključni zadatak Jedinice za IT je da u sudove i tužilaštva širom BiH uvede informacionu i komunikacijsku tehnologiju (IKT), uključujući hardver, sistemski softver, aplikacioni softver za sudove, ljudske resurse i srodne procese poslovanja. Aktivnosti ove jedinice se trenutno finansiraju kao projekt Evropske komisije, ali se očekuje da bi se ovaj projekt trebao finansirati kao sastavni dio Sekretarijata VSTV-a od 2007. godine.

Krajem 2004. godine, u Jedinici za IT radilo je osam uposlenika: jedan vođa tima, jedan međunarodni savjetnik za IKT-i, dva administratora za bazu podataka i četiri uposlenika za pružanje podrške.

8.2.2 Obim posla Jedinice za IT

U toku 2004. godine, jedinica je radila na pripremi tehničkih specifikacija za nabavku i distribuciju 1.535 radnih stanica, 66 servera, 676 printera i na instaliranju lokalne područne mreže (LAN) u svim sudovima i tužilaštvima. Ovu opremu je donirala Evropska komisija i bit će isporučena u prvoj polovini 2005. godine.

Održavana je stalna komunikacija sa većinom sudova i tužilaštava kojima će oprema biti isporučena tokom 2005. godine, kako bi bili obaviješteni o tome šta mogu očekivati u

pogledu isporuke. Jedinica za IT je također pomagala drugostepenim sudovima kod upošljavanja IT osoblja u tim sudovima. Krajem 2004. godine, bilo je uposleno sedam od ukupno sedamnaest stručnjaka za IT.

Jedinica za IT je također radila i na distribuciji i instaliranju audio opreme za snimanje i na obuci za njeno korištenje. Ovo je bila druga donacija od strane Evropske komisije kako bi se podržale nove zakonske obaveze snimanja ročišta u sudovima u BiH. Ova obuka će se obaviti u februaru 2005. godine.

Kako bi osigurao bolju koordinaciju sa donatorima i međusobno između donatora informacionih i komunikacijskih tehnologija, članovi Jedinice za IT su usko sarađivali sa svim ključnim donatorima informacionih i komunikacijskih tehnologija i njihovim izvršnim agencijama u BiH, uključujući ICITAP, Alisei, USAID-FILE i GTZ.

ICITAP je osigurao kompjuterski hardver velikom broju sudova (ostatak treba biti isporučen u prvom kvartalu 2005. godine), a Jedinica za IT je osigurala ekspertizu, savjete i tehničku podršku u vezi sa isporukom ovog hardver-a.

USAID FILE je sačinio funkcionalnu specifikaciju za integrirani sistem upravljanja predmetima (ICMS) za sudove i između FILE-a i Jedinice za IT je dogovoreno da zajedno naprave taj sistem u toku 2005. godine.

Jedinica za IT je također radila na definisanju standardnih konfiguracija softver-a i hardver-a koje će se koristiti na svim lokacijama pravosudnog sistema. Tokom 2005. godine, izradit će i priručnik u kojem će opisati konfiguracije cjelokupnog hardver-a i softver-a u svakoj verziji i razlike između verzija.

Konačno, Jedinica za IT poduzela je i niz aktivnosti u vezi sa obukom. Sačinila je specifikaciju o internoj obuci svog vlastitog osoblja i obuci osoblja sudova i tužilaštava i počela je tražiti prostorije za održavanje obuke. Težište obuke bit će na korištenju opreme o kojoj je bilo riječi u gornjem tekstu, a koja treba da bude isporučena tokom 2005. godine. Obuka osoblja u sudovima i tužilaštvima treba da počne u martu 2005. godine.

POGLAVLJE 9 ODJEL ZA ADMINISTRACIJU I FINANSIJE

9.1 Uvod

U toku 2004. godine, Odjel za administraciju i finansije radio je na svim personalnim pitanjima u vezi s uspostavom VSTV-a BiH kao nove državne institucije. Posebno je radio na pripremi ugovora, dogovaranju osiguranja i registraciji uposlenika kod nadležnih organa.

Nezavisno od personalnih pitanja i pitanja u vezi sa budžetom, šire posmatrano, osnovni zadaci koje je Odjel obavljao u 2004. godini mogu se podijeliti u tri slijedeće kategorije:

1. Upravljanje sredstvima kojima raspolaže OHR
2. Uspostava veze sa sistemom Jedinственog računa trezora
3. Upravljanje sredstvima od drugih donatora, uključujući i Evropsku komisiju

9.2 VSTV BIH i sistem Jedinственog računa trezora

U septembru 2004. godine, uspostavljena je veza između VSTV-a BiH i Odjela za budžet u Trezoru. Sistem jedinственog računa trezora između VSTV-a BiH i Odjela za budžet u Trezoru sada u potpunosti funkcioniра. Međutim, budući da se veza sa Trezorom nije mogla uspostaviti do septembra 2004. godine, VSTV BIH nije iskoristio sva sredstva koja mu je država dodijelila u toku 2004. godine. Posebno treba istaći da sredstva doznačena za plaće i doprinose uposlenika nisu mogla biti korištena jer nije postojao pravni osnov za isplatu tih troškova iz državnih sredstava sve dok Vijeće ministara BiH i VSTV BIH ne postignu sporazum o visini plaća osoblja Sekretarijata VSTV-a.

Budžet dodijeljen VSTV-u BiH iz državnih sredstava za 2004. godinu iznosio je 800.000 KM, a potrošen je iznos od 207.478.49 KM. Tokom 2004. godine, VSTV BIH je također koristio sredstva koja su mu doznačena na osnovu gorenavedenog sporazuma o grantu sa SAD-om. Uvjet sporazuma o grantu bio je da se sredstva potroše do 31.12.2004. godine.

Slijedi pregled budžeta VSTV-a BiH za 2004. godinu:

Budžetska stavka	Iznos doznačen u KM	Iznos potrošen u KM	Razlika u KM
Plaće	270.000,00	0,00	270.000,00
Doprinosi	18.890,00	0,00	18.890,00
Putni troškovi	40.000,00	8,50	39.991,50
Troškovi energenata			

Komunalni troškovi	38.610,00	21.872,30	16.737,70
Nabava materijala			
	25.500,00	23.086,55	2.413,45
Transport/gorivo	28.500,00	821,50	27.678,50
Troškovi zakupa-zgrada/oprema			
	180.000,00	57.210,00	122.790,00
Troškovi održavanja			
Troškovi osiguranja	6.000,00	3.688,54	2.311,46
Ugovorene usluge	192.500,00	100.791,10	91.708,90
UKUPNO:	800.000,00	207.478,49	592.521,51

Pripremljen je budžet za 2005. godinu, a pojedine stavke su odobrene kako slijedi:

Budžetska stavka	Zahtjev za 2005. godinu u KM	Smanjenje u KM	Odobreni budžet u KM
<u>Tekuća sredstva</u>			
Bruto plaće i naknade	1.543.035	424.303	1.118.732
Naknade za uposlenike i članove Vijeća	178.050	50.000	128.050
Putni troškovi	188.410	68.410	120.000
PTT i poštanski troškovi	71.000	21.000	50.000
Troškovi za struju/komunalni troškovi	45.000	0	45.000
Kancelarijski materijali	44.850	0	44.850
Trtansport i gorivo	12.500	0	12.500
Iznajmljivanje zgrade			
Redovno održavanje	38.700	0	38.700
Osiguranje/bankovni troškovi	42.117	22,117	20.000

Ugovorni i ostali posebni troškovi	81.500	21.500	60.000
Kapitalni troškovi			
Nabavka opreme	21.600	0	21.600
UKUPNO	2.266.762	607.330	1.659.432

U vezi sa korištenjem budžetskih sredstava, izrađen je nacrt dokumenta o internim pravilima u vezi sa načinom internog odobravanja zahtjeva za nabavku. Pripremljeni su i drugi interni strateški akti Vijeća kao što su:

- Pravila o kupovini i nabavci;
- Interni Pravilnik za računovodstvo;
- Pravila o izdacima za promotivne troškove VSTV-a BiH;
- Pravila o korištenju telefona od strane ovlaštenog osoblja;
- Pravila o službenim vozilima VSTV-a BiH;
- Pravilnik o unutrašnjoj administraciji,
- Organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Sekretarijatu VSTV-a;
- Pravilnik o radnim odnosima

Svi pravilnici moraju biti odobreni i potpisani od strane predsjednika VSTV-a BiH i direktora Sekretarijata VSTV-a. Sva interna pravila moraju jednostavno biti potpisana od strane direktora Sekretarijata.

9.3 Ugovor o grantu Evropske komisije i ostala finansijska sredstva

U junu 2004. godine, VSTV BIH je potpisao ugovor o grantu sa Evropskom komisijom za doznaku sredstava u iznosu od 1 milion eura. Ugovorom bi se trebao pokriti niz projekata, uključujući Projekt za reorganizaciju sudova za prekršaje, Projekt nagomilanih neriješenih pritužbi, Projekt pomoći sudskoj upravi i rukovođenju sudovima i Projekt informacione i komunikacijske tehnologije. Odjel za administraciju i finansije na dnevnoj bazi upravlja sredstvima iz ovog ugovora o grantu. Kao što je to praksa sa svakom donatorskom organizacijom, VSTV BIH je otvorio račun u okviru Jedinственog računa trezora za upravljanje sredstvima.

Druga sredstva su također bila dodijeljena projektima pod vođstvom VSTV-a BiH i o njima će biti govora u Poglavlju 10. ovog izvještaja. Odjel za administraciju i finansije je također radio i na upravljanju ovim finansijskim sredstavima kao i svim drugim međunarodnim finansijskim sredstvima.

Dana 20. decembra, VSTV BIH je potpisao još jedan ugovor o grantu sa Evropskom komisijom u iznosu od 2,5 miliona eura za period januar – decembar 2005. godine.

9.4 Razno

U skladu sa članom 91. st. 5. i 6. Zakona o VSTV-u BiH, postignuti su sporazumi na osnovu kojih bi se prenijelo vlasništvo nad imovinom, opremom, materijalnim i nematerijalnim sredstvima, spisima i drugim dokumentima i imovinom bivših Vijeća i IJC-a na VSTV BIH.

Kupljen je softver kako bi se napravila kompilacija inventara sve materijalne imovine prenesene sa IJC-a na VSTV BIH. Preko baze podataka se prate i svi uposlenici ili stručnjaci uposleni od strane VSTV-a BiH koji posjeduju određenu stavku inventara.

U vezi sa prostorijama, VSTV BIH planira da se iseli iz sadašnjih prostorija, koje su u vlasništvu OHR-a, i da se useli u prostorije unutar kompleksa Ramiz Salčin u ulici Kraljice Jelene br. 88. Prostorije u kompleksu Ramiz Salčin su u vlasništvu zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine i ustupljene su VSTV-u BiH na korištenje. Dodjela prostorija u kompleksu predmet je Memoranduma o razumijevanju iz februara 2004. godine između VSTV-a BiH, Suda BiH, Tužilaštva BiH i Ministarstva pravde BiH. Evropska komisija je dodijelila sredstva za izgradnju dodatnog istočnog i zapadnog krila na drugom spratu kompleksa, i VSTV BIH treba da bude smješten u tim novim krilima zgrade.

POGLAVLJE 10. SPECIJALNI PROJEKTI REFORME PRAVOSUĐA

10.1 Uvod

Član 17. stav 21. Zakona o VSTV-u BiH propisuje da VSTV BiH ima nadležnost da pokreće, nadgleda i koordinira projekte koji se odnose na poboljšanje svih aspekata upravljanja sudovima i tužilaštvima. Kako bi mogao izvršiti ovaj zadatak na efikasan način, VSTV BiH, u skladu sa članom 15. stav 11. Zakona o VSTV-u BiH, može primiti finansijska sredstva iz međunarodnih izvora za svoj operativni budžet i za projekte na reformi pravosuđa.

U toku 2004. godine, Evropska komisija je osigurala sredstva za slijedeće projekte:

- a. Projekt informacione i komunikacijske tehnologije
- b. Projekt reorganizacije sudova za prekršaje
- c. Projekt za rješavanje zaostalih neriješenih pritužbi
- d. Projekt sudske uprave

U toku 2004. godine, vlada SAD-a je finansirala Projekt procjene sudskih zgrada.

Norveška je finansirala Projekt podrške VSTV-u BiH, a Italija je sufinansirala Projekt reorganizacije sudova za prekršaje, sredstvima doznačenim direktno VSTV-u BiH. Kao što je ranije pomenuto, finansiranje je osigurano i kroz upućivanje osoblja od strane stranih vlada.

10.2 Projekt informacione i komunikacijske tehnologije

O ovom projektu je bilo govora u Poglavlju 8. – Odjel za sudsku upravu/Odjel za informacione tehnologije.

10.3 Projekt reorganizacije sudova za prekršaje

Projekt reorganizacije sudova za prekršaje započeo je u oktobru 2003. godine pod vođstvom Nezavisne pravosudne komisije, sa članovima tima sastavljenim od 3 međunarodna pravnika, 1 domaćeg pravnika i prevodioca. Finansiranje ove faze projekta (od oktobra 2003. do februara 2004. godine) uglavnom je omogućila Italijanska vlada.

U toku prve faze, projektni tim je posjetio prvostepene i drugostepene sudove u svim kantonima, te sve okružne sudove u RS-u i Brčko Distriktu. Projektni tim se također susreo i sa prvostepenim i drugostepenim komisijama koje rade na prekršajima u oba entiteta, kao i sa predstavnicima svih međunarodnih organizacija koje su zainteresirane za ovu oblast. Ovaj projekt je karakterističan po tome što je po prvi put urađena temeljita

studija i ocjena sistema sudova za prekršaje u BiH u cilju unapređenja njegove efikasnosti i usklađivanja sa evropskim i međunarodnim standardima.

Projektini tim je izradio izvještaj o reorganizaciji sudova za prekršaje krajem februara 2004. godine. U izvještaju se predlaže sveobuhvatna reorganizacija sistema za procesuiranje prekršaja u BiH. Prema ovom izvještaju, postojeći sistem je prekomplikovan i veoma neefikasan, i predlaže se dramatično smanjenje broja sudova i sudija i potpuno novi postupak za procesuiranje prekršaja. Izvještaj je predstavljen pravnoj zajednici u BiH i predstavnicima međunarodne zajednice na okruglom stolu održanom 23.2.2004. godine.

U drugoj fazi projekta, projektini tim je oformio dvije radne grupe domaćih eksperata kako bi diskutovali o predloženim reformama i nacrtu zakona. Radne grupe su se sastale nekoliko puta u periodu od aprila do jula 2004. godine. Na osnovu rada ovih radnih grupa, projektini tim je sačinio sveobuhvatan novi nacrt Zakona o prekršajima i izmjene i dopune više od dvadeset drugih zakona. Eksperti Vijeća Evrope su pregledali nacrt Zakona o prekršajima u oktobru 2004. godine.

U svjetlu IJC-evog iskustva u reorganizaciji redovnih sudova, uzeta je u razmatranje nova ideja spajanja sudova za prekršaje sa redovnim sudovima, posebno imajući u vidu argumente koji su potakli na reorganizaciju redovnih sudova, kao što su ekonomičnost, osiguranje neophodnog izmicanja utjecaju lokalne politike i mogućnost profesionalnog napredovanja sudija i administrativno-tehničkog osoblja.

Zbog toga je u novembru 2004. godine donesena odluka da se sudovi za prekršaje spoje sa redovnim sudovima. Visoki predstavnik je signalizirao ovakav novi pristup u svom govoru na konferenciji pod nazivom "Reforma pravosuđa u Bosni i Hercegovini: sadašnja situacija, budući izazovi" održanoj u Sarajevu 29.11.2004. godine. Ovaj novi pristup odobrilo je i Udruženje sudija za prekršaje Federacije početkom decembra, kao i Udruženje sudija za prekršaje RS-a.

U peiodu od 1.1.2005. godine do početka marta 2005. godine, projektini tim će koordinirati aktivnosti s ciljem usvajanja nacrta zakona od strane zakonodavnih vlasti. Planirano je da se krajem januara i početkom februara održi niz sastanaka na kojima će se raspravljati o nacrtu Zakona o prekršajima. U periodu od marta do decembra 2005. godine, projektini tim će raditi na koordinaciji provedbe zakona, što će uključivati slijedeće aktivnosti:

- Spajanje sudova za prekršaje sa redovnim sudovima
- Ponovni odabir sudija
- Edukacija sudija, administrativno-tehničkog osoblja i policije o uslovima novog procesnog zakona.

Očekuje se da će spajanje sudova stupiti na snagu 1.1.2006. godine.

10.4 Projekt rješavanja zaostalih neriješenih pritužbi

O ovom projektu se govori u Poglavlju 4. koje se odnosi na disciplinsko sankcionisanje.

10.5 Projekt sudske uprave

VSTV BiH je započeo dva projekta krajem 2004. godine u Općinskom sudu u Sarajevu i Osnovnom sudu u Banjoj Luci u okviru svog Projekta sudske uprave. Cilj ovih projekata bio je da se poveća upravna efikasnost ova dva suda kroz primjenu nekih preporuka za izmjene u oblasti uprave koje su date u IJC-ovom izvještaju Pravda u pravo vrijeme objavljenom 2002. godine. Težište je bilo na tome da se shvati kako ovi sudovi funkcioniraju iz dana u dan i primijene praktične izmjene na tom nivou. Neophodno je da se identificiraju dugoročne potrebe za potencijalne projekte koji mogu uslijediti nakon ova dva projekta u 2005. godini.

Projekti su počeli 1.11.2004. godine i trajat će do 28.2.2005. godine. Članovi projektnih timova su sve vrijeme locirani u dva pomenuta suda. Svaki tim je sastavljen od jednog međunarodnog konsultanta koji ima prethodno iskustvo u sudskoj upravi i rukovođenju sudom u BiH i jednim administrativnim asistentom/prevodiocem. Projektni timovi su u saradnji i partnerstvu sa predsjednicima i sekretarima sudova bili angažovani na zajedničkim naporima čiji je cilj bio da se pronađu praktični načini da im se omogući da efikasnije i djelotvornije obavljaju svoje dužnosti. Aktivnosti se također obavljaju u saradnji sa USAID-om i Sekretarijatom VSTV-a.

Općinski sud u Sarajevu i Osnovni sud u Banjoj Luci dva su najveća suda u BiH u pogledu broja sudija, broja administrativno-tehničkog osoblja i ukupnog broja predmeta. Općinski sud u Sarajevu osnovan je prema zakonu dana 15.12.2003. godine kao rezultat spajanja Općinskog suda I i Općinskog suda II u Sarajevu u skladu sa IJC-ovim procesom reorganizacije sudova. Ova glavna izmjena putem reorganizacije imala je utjecaj na sposobnost ovih sudova da efikasno funkcioniraju. Teritorijalna nadležnost Osnovnog suda u Banjoj Luci je izmijenjena u procesu reorganizacije i utvrđeno je da se ovaj sud suočava sa ozbiljnim problemima unutrašnje uprave.

Do 31.12.2004. godine, što predstavlja sredinu perioda trajanja ovih projekata, projektni timovi su identificirali glavne probleme s kojima se ova dva suda susreću, predložili niz konkretnih inicijativa osmišljenih tako da riješe neke od prepreka efikasnom radu sudova i poduzeli preliminarne korake ka njihovoj provedbi. Druga polovina Projekta sudske uprave pratit će njihovu provedbu do kraja. Ovi projekti u ova dva suda rezultirat će nizom prijedloga i preporuka u vezi sa osobljem i organizacionom strukturom, internim upravnim strukturama i tokovima rada, statističkim i drugim mehanizmima izvještavanja, procesima interne komunikacije, budžetskim funkcijama, optimalnim korištenjem prostorija, i edukacijom, opremom i drugim potrebama.

10.6 Projekt procjene sudskih zgrada

Ovaj projekt sastoji se iz dva dijela od kojih je prvi proveden tokom 2004. godine. Prvi dio projekta finansirala je Američka vlada tako što je investirala 1 milion američkih dolara u poboljšanje 40 zgrada sudova širom BiH.

Drugi dio projekta provest će se tokom 2005. godine. Projekt će obuhvatiti pravljenje arhitektonske analize svih sudskih zgrada u BiH uključujući pregled radova popravke i renoviranja neophodnih kako bi se zgrade dovele u stanje koje odgovara utvrđenom standardu. Na osnovu toga izradit će se investicioni plan za 5 do 10 godina i tražit će se domaća i međunarodna finansijska sredstva kako bi se sudske zgrade dovele u sklad sa evropskim standardima.

ANEKS 1

IZVJEŠTAJ O RADU SUDA BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU OD 1.01.2004. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

U toku 2004. godine Sud BiH je ukupno u radu imao 1.742 predmeta. Od ovog broja predmeta u radu, iz 2003. godine preneseno je 69 predmeta, a u 2004. godini je primljeno u rad 1673 predmeta. U odnosu na broj predmeta u 2003. godini – 608 predmeta, priliv je, u 2004. godini, izražen u procentima, uvećan za 175,2 %.

Od ukupnog broja predmeta prenesenih iz 2003. godine, najviše nezavršenih predmeta je pred Upravnim odjeljenjem Suda BiH, i to 53 predmeta, od čega 49 predmeta upravnih sporova (U), te 4 predmeta (Ur), pred Krivičnim odjeljenjem 10 - po vrsti svi predmeti vanraspravnih vijeća, pred Apelacionim odjeljenjem 2 predmeta - po vrsti, oba žalbe u krivičnom postupku, te pred Posebnim odjeljenjem 4 predmeta.

Od ukupnog broja predmeta primljenih u 2004. godini, Krivično odjeljenje je primilo 1.142 predmeta i to: 295 predmeta sudije za prethodni postupak (Kpp), 229 predmeta sudije za prethodno saslušanje (Kps), 158 prvostepenih krivičnih predmeta (K), 5 predmeta u krivičnom postupku prema maloljetnicima (Km), 67 predmeta ekstradicije (Ex), 36 predmeta (Kr), 6 predmeta zaštite svjedoka (Zsv), 293 predmeta vanraspravnih vijeća (Kv), te 53 predmeta (Ix). U 2004. godini pred ovim odjeljenjem je u radu ukupno bilo 1.152 predmeta.

Upravno odjeljenje je u toku izvještajnog perioda primilo 216 predmeta, i to: 97 predmeta upravnih sporova (U); 22 Ur predmeta, 24 ostala sudska predmeta ®, te 73 parnična predmeta (P). Ukupno u radu pred ovim odjeljenjem u 2004. godini bilo je 269 predmeta.

Apelaciono odjeljenje je u istom periodu primilo 256 predmeta, i to: 177 predmeta žalbi u krivičnom postupku (KŽ), 59 predmeta izbornih žalbi (IŽ), 16 predmeta po vanrednim pravnim lijekovima (Uvl), te 4 predmeta žalbi na upravna rješenja (Už). Ukupno u radu pred ovim odjeljenjem u 2004. godini bilo je 258 predmeta.

Najzad, Posebno odjeljenje Suda BiH za ratne zločine u toku 2004. godine primilo je 59 predmeta, i to: 10 KPP-P predmeta, 3 predmeta sudije za prethodno saslušanje (KPS), 19 KPV predmeta, 25 KPŽ predmeta, te 2 KPR predmeta. Ukupno u radu pred ovim odjeljenjem u 2004. godini bilo je 63 predmeta.

Na kraju izvještajnog perioda, pred Sudom BiH riješeno je 1.519 predmeta.

Pred Krivičnim odjeljenjem riješeno je 1.059 predmeta od ukupno u radu 1.152 predmeta, i to: 294 predmeta sudije za prethodni postupak (Kpp), 195 predmeta sudije za prethodno saslušanje (Kps), 126 prvostepenih krivičnih predmeta (K), 5 predmeta u krivičnom postupku prema maloljetnicima (Km), 62 predmeta ekstradicije (Ex), 5

predmeta zaštite svjedoka (Zsv), 287 predmeta vanraspravnih vijeća (Kv), te 49 predmeta (Ix).

Pred Upravnim odjeljenjem riješeno je 173 predmeta od ukupno u radu 269 predmeta, i to:

126 predmeta upravnih sporova (U), 25 Ur predmeta, 21 ostali sudski predmet ®, i 1 parnični predmet (P).

Pred Apelacionim odjeljenjem riješeno je 163 predmeta od ukupno u radu 258 predmeta, i to: 163 predmeta žalbi u krivičnom postupku (Kž), 58 predmeta izbornih žalbi (Iž), 16 predmeta po vanrednim pravnim lijekovima (Uvl), te 4 predmeta žalbi na upravna rješenja (Už).

Najzad, pred Posebnim odjeljenjem riješeno je 46 predmeta od ukupno u radu 63 predmeta, i to: 10 predmeta KPP-P, 3 predmeta sudije za prethodno saslušanje (KPS), 9 KPV predmeta, 22 KPŽ predmeta, te 2 KRP predmeta.

Na kraju izvještajnog perioda pred Sudom BiH neriješeno je ostalo 223 predmeta od ukupno u radu 1.742 predmeta.

Najveći broj neriješenih predmeta je pred Upravnim odjeljenjem, tj. 96 predmeta. Ovo iz razloga što je od augusta 2004. godine, ovo odjeljenje nadležno i za parnične predmete, kojih je, u ovom izvještajnom periodu primljeno 73, a riješen 1 predmet. Također, ovo odjeljenje je imalo i najveći broj neriješenih predmeta u 2003. godini tj. 53 predmeta.

Slijedi Krivično odjeljenje sa 93 neriješena predmeta, među kojim prednjače predmeti sudije za prethodno saslušanje (Kps) 34, te prvostepeni krivični predmeti (K) 32.

Apelaciono odjeljenje je na kraju izvještajnog perioda imalo 17 nezavršenih predmeta, i to: 16 predmeta žalbi u krivičnom postupku i 1 predmet izborne žalbe.

Najzad, Posebno odjeljenje na kraju izvještajnog perioda ima 17 neriješenih predmeta, među kojim je najviše predmeta (KPV), tj. 14.

Obzirom da je od ukupnog broja predmeta u radu njih 87,2% riješeno, a neriješeno ostalo 11,8% može se zaključiti da je Sud BiH bio ažuran i efikasan. Inače, broj neriješenih predmeta je na nivou do dvomjesečne ažurnosti. Najveći priliv predmeta u ovom izvještajnom periodu ostvaren je pred Krivičnim odjeljenjem suda i to na prvostepenom krivičnom referatu (skoro pet puta veći u odnosu na 2003. godinu).

b. Kvalitet rada suda

U toku 2004. godine pred Krivičnim odjeljenjem suda doneseno je 126 presuda, od kojih 43 (34,1%) u redovnom krivičnom postupku. Uloženo je ukupno 36 žalbi na osnovu kojih su 2 presude ukinute, 10 preinačeno i 24 potvrđene.

Kad se kvaliteta rada Upravnog odjeljenja posmatra kroz odluke po vanrednim pravnim lijekovima, iz naprijed iznesenih podataka se vidi da je postupano u 16 ovakvih predmeta, te da je u 4 slučaja zahtjev odbačen, u 10 slučajeva je zahtjev odbijen, a samo u 2 slučaja je uvažen.

Pred Sudom je održano ukupno 645 sjednica vijeća i to: 287 sjednica krivičnih vijeća, 116 sjednica upravnih vijeća i 237 sjednica apelacionog vijeća, te u 5 predmeta u kojim je rješavano u vezi sa zaštićenim svjedocima.

Najzad, krivično vijeće je održalo 564 ročišta za glavni pretres.

c. Kolektivna norma suda

Podatak u pogledu godišnje norme suda nije iskazan jer Ministarstvo pravde BiH do danas nije donijelo orijentaciona mjerila u tom smislu. Izraženo je očekivanje da u toku 2004. godine kriterije u tom pravcu utvrdi Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima.

d. Primjena novih zakona

U prosjeku, sudske odluke donošene su nakon održana 4 ročišta, uz napomenu da se ovaj podatak odnosi na predmete u krivičnom postupku, obzirom da u parnicama ovaj sud u 2004. godini nije ni postupao (1 riješen predmet na parničnom referatu).

Od 126 presuda donesenih pred Krivičnim odjeljenjem, 54 ili 42,8 % doneseno je na osnovu sporazuma, 29 ili 23%, na osnovu priznanja krivice, a 43 ili 34,1% u redovnom postupku.

e. Ocjena dosadašnjeg toka reforme

U skladu sa naprijed iznesenim pokazateljima, može se zaključiti da se u postupcima pred Sudom BiH poštuju zakonski rokovi, kako u odnosu na pritvorske predmete, tako i kod odlučivanja po optužnicama, zakazivanja ročišta za izjašnjenje o krivici, razmatranje izjava o priznanju krivice, zakazivanju pretresa za izricanje kazne, kao i u izradi odluka.

IZVJEŠTAJ O RADU VRHOVNIH SUDOVA UBOSNI I HERCEGOVINI U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

U izvještajnom periodu Vrhovni sudovi su ukupno imali u radu 26.881 predmet, a od toga Vrhovni sud FBiH 19.684 (73%) i Vrhovni sud RS 7.197 predmeta (27%).

Od ukupnog broja predmeta u radu, iz 2003. godine je preneseno u izvještajni period 18.458 predmeta od čega u VS FBiH 13.695 (74 %) i VS RS 4.763 predmeta (26%). Kao neriješenih, najviše je preneseno prvostepenih upravnih predmeta (U) i to 14.133, od čega 10.244 predmeta u VS FBiH i 3.789 predmeta u VS RS; revizijskih predmeta (Rev) 1.552, od čega 869 predmeta u VS FBiH, te 683 predmeta u VS RS; upravnih predmeta po žalbi (Už) 1.412, od čega 1.410 predmeta u VS FBiH; drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) 428, od čega 393 predmeta u VS FBiH i 35 predmeta u VS RS; drugostepenih privrednih parničnih predmeta (Pž) 346, svi u VS FBiH; predmeta po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke (Uvl) 370, od čega 182 predmeta u VS FBiH i 188 predmeta u VS RS.

U izvještajnom periodu vrhovni sudovi su ukupno primili 8.423 nova predmeta, od čega VS FBiH 5.989 (71%), a VS RS 2.434 (29%).

Najviše je primljeno prvostepenih upravnih predmeta (U), i to 4.630 od čega 3.185 predmeta u VS FBiH i 1.445 predmeta u VS RS; 1.474 predmeta revizije (Rev) od čega 994 u VS FBiH i 480 u VS RS; 736 drugostepenih krivičnih predmeta (Kž), od čega 576 u VS FBiH i 160 u VS RS; 641 upravni predmet po žalbi (Už), od čega 636 u VS FBiH i 5 u VS RS.

Gledajući ukupan broj predmeta u radu, najviše je bilo predmeta upravnih sporova (U), i to 18.663 od čega 13.429 u VS FBiH (72%) i 5.234 u VS RS (28%); predmeta revizije (Rev) 3.026, od čega 1.863 predmeta u VS FBiH (62%) i 1.163 predmeta u VS RS (38%); upravnih predmeta po žalbi (Už) 2.053 od čega 2.046 u VS FBiH; drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) 1.164 od čega 969 predmeta u VS FBiH i 195 predmeta u VS RS; te predmeta po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke (Uvl) 524 od čega 216 predmeta u VS FBiH i 308 predmeta u VS RS.

U izvještajnoj godini, vrhovni sudovi su ukupno riješili 9.768 predmeta ili 36 % od ukupnog broja predmeta u radu, od čega 7.401 u VS FBiH (76%) i 2.367 u VS RS (24%).

Najviše je riješeno prvostepenih predmeta upravnog spora (U), i to 6.122 predmeta od čega 4.612 u VS FBiH i 1.510 u VS RS; 1.085 predmeta revizija (Rev) od čega 704 u VS FBiH i 381 u VS RS; 903 drugostepena krivična predmeta (Kž) od čega 732 u VS FBiH i 171 u VS RS; 370 drugostepenih privrednih građanskih predmeta (Pž) i to svi u VS FBiH; 123 predmeta za zaštitu zakonitosti (Kvlz) od čega 119 predmeta u VS FBiH i 4 u VS RS; 170 drugostepenih građanskih predmeta (Gž) od čega 155 u VS FBiH i 15 u VS RS, itd.

Na kraju izvještajnog perioda u Vrhovnim sudovima je ostalo nezavršenih 17.113 predmeta od čega 12.283 u VS FBiH (72%) i 4.830 u VS RS (28 %).

Najviše je ostalo nezavršenih prvostepenih upravnih predmeta (U), i to 12.541 predmet od čega 8.817 u VS FBiH i 3.724 u VS RS; 1.941 predmet revizija (Rev) od čega 1.159 u VS FBiH i 782 u VS RS; 1.839 upravnih predmeta po izjavljenim žalbama (Už) i to 1.833 u VS FBiH; 261 drugostepeni krivični predmet (Kž) od čega 237 u VS FBiH i 24 u VS RS itd.

Iz naprijed iznesenih općih karakteristika kretanja broja predmeta u oba Vrhovna suda, može se zaključiti da je osnovni problem u radu bio veliki broj neriješenih i iz ranijih perioda prenesenih prvostepenih upravnih predmeta (U), upravnih predmeta po izjavljenim žalbama (Už) i predmeta za vanredno preispitivanje sudske odluke u upravnom postupku (Uvl), zatim veliki broj od ranije nezavršenih predmeta revizije i veliki priliv istih predmeta, što je, i pored dobrih rezultata u radu upravo po tim referatima (u izvještajnom periodu je riješeno više predmeta od priliva izuzev na revizijama), rezultiralo velikim brojem nezavršenih predmeta ove vrste na kraju 2004. godine.

b. Ocjena rada vrhovnih sudova

Oba Vrhovna suda su u izvještajnom periodu završila više drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) od priliva istih predmeta u odnosnom periodu, a što ukazuje na to da su se rješavali stari predmeti pa je broj neriješenih predmeta na kraju izvještajnog perioda manji nego što je to bio slučaj na kraju 2003. godine. U VS RS je ostalo neriješenih zanemarivih 24 Kž predmeta, dok je u VS FBiH ostalo neriješenih 237 Kž predmeta što je za 156 predmeta manje nego na kraju 2003. godine, ali se radi o velikom zaostatku koji će i u narednom periodu opteretiti rad krivičnog odjeljenja suda.

U izvještajnom periodu od ukupno riješenih drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) VS FBiH je potvrdio 46% odluka nižih sudova, 31% odluka je preinačeno i 22% odluka je ukinuto, dok je VS RS u istom periodu potvrdio 61% odluka nižih sudova, 7% odluka je preinačeno, 14% odluka je ukinuo, 3% žalbi je odbacio i 15% žalbi je riješio na drugi način, što ukazuje na dosta kvalitetan rad kantonalnih, odnosno okružnih sudova u njihovoj prvostepenoj krivičnoj nadležnosti.

U izvještaju VS FBiH se zapaža veliko povećanje broja primljenih predmeta po izjavljenim revizijama jer su u izvještajnom periodu primljene 462 revizije više nego u 2003. godini. U izvještajnom periodu riješeno je manje predmeta revizije nego što je iznosio priliv ove vrste predmeta pa je u 2005. godinu preneseno 1.159 predmeta, što predstavlja veliki broj nezavršenih predmeta, a koji će, uz pretpostavljeni priliv istih predmeta u narednom periodu, predstavljati veliki problem u radu ovog suda. Uzrok ovakvog povećanja leži u kadrovskim problemima s kojim je ovaj sud bio suočen (duže odsustvo zbog bolesti nekoliko sudija ovog odjeljenja). Ovaj problem će se sigurno ublažiti prijedom novih sudija na ovaj referat, te očekivanim rasterećenjem upravnog referata suda, nakon što bude usvojen novi Zakon o upravnim sporovima.

U izvještajnom periodu u VS RS je također bilo kadrovskih problema na građanskom referatu zbog odsustvovanja pojedinih sudija usljed bolesti i drugih obaveza. Ovakvo stanje rezultiralo je sa neriješenih 782 revizijska predmeta iz 2003. i 2004. godine, odnosno urađeno je manje ovih predmeta od priliva revizijskih predmeta. Inače, VS RS je u izvještajnom periodu, od ukupno 381 riješenih predmeta po izjavljenim revizijama, odbio i odbacio 241 reviziju ili 63%, ukinuo 29 odluka nižih sudova ili 8%, preinačio 11 odluka ili 3% i 26 predmeta riješio na drugi način, a što ukazuje na dobar kvalitet rada okružnih sudova u građanskoj oblasti, ali i na neutemeljenost izjavljenih revizija.

Najveće opterećenje u radu oba vrhovna suda je predstavljao veliki broj predmeta na upravnom referatu, a stanje se nije značajnije popravilo i pored činjenice što su oba suda u izvještajnom periodu završila veći broj predmeta od priliva istih.

U izvještajnom periodu, VS FbiH je, zahvaljujući velikom radu i prebačaju normi od strane svih sudija, završio 1.427 više upravnih predmeta u prvom stepenu od broja primljenih predmeta (3.185), ali je na kraju godine ipak ostalo neriješenih 8.817 ovih predmeta, kao i 1.833 upravna predmeta po izjavljenim žalbama (Už) koji objektivno, sa postojećim brojem sudija nisu mogli biti završeni. Treba istaći da je ovakvom stanju na upravnom referatu doprinio veliki broj nezavršenih predmeta ove vrste iz 2003. i ranijih godina, jer je u izvještajni period preneseno 10.244 upravnih predmeta (U) i 1.410 upravnih predmeta po izjavljenim žalbama (Už).

U izvještajnom periodu VS RS je riješio 65 upravnih predmeta više od priliva istih predmeta (1.445), ali je na kraju izvještajnog perioda u 2005. godinu preneseno 3.724 upravna predmeta (U) i 235 predmeta po vanrednim pravnim lijekovima (Uvl). U odnosu na postojeći broj sudija na ovom referatu, za očekivati je da se ovi predmeti definitivno mogu riješiti u naredne tri godine. U prilog ovome ide i novi Zakon o sudovima Republike Srpske kojim je utvrđeno da VS RS više neće rješavati u prvom stepenu po predmetima upravnih sporova, ali će biti dužan da završi sve zatečene predmete sa 31.12.2004. godine.

Očigledno je da će najnovije izmjene Zakona o sudovima i Zakona o upravnim sporovima doprinijeti da se Vrhovni sudovi rasterete rada po prvostepenim predmetima upravnih sporova, što će im omogućiti da svoje kadrovske potencijale usmjere na rješavanje predmeta i zaostataka na drugim referatima.

Inače, vrhovni sudovi su u izvještajnom periodu opremljeni potrebnom opremom za audio snimanja suđenja, reprodukciju snimljenog materijala, izradu transkripata snimljenih zapisnika, kao i informatičkom opremom za rad sudija i sudova u cjelini.

**IZVJEŠTAJ O RADU KANTONALNIH I OKRUŽNIH SUDOVA U BOSNI I
HERCEGOVINI
U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE**

a. Opće karakteristike

U izvještajnom periodu ukupno u radu svih kantonalnih i okružnih sudova u BiH bilo je 82.896 predmeta od čega u FBiH 50.982 predmeta, a u RS 31.914 predmeta. Od ovog broja predmeta u radu, iz 2003. godine je preneseno ukupno 27.265 predmeta (33% od broja predmeta u radu), a 55.631 predmet je primljen u 2004. godini.

Od ukupnog broja predmeta prenesenih iz 2003. godine, najviše predmeta je preneseno kao nezavršeno na drugostepenom građanskom referatu (Gž) i to 14.859, od čega 6.803 u FBiH i 8.056 u RS; na drugostepenom prekršajnom referatu (Pžp) u RS i to 3.937 predmeta; na drugostepenom privrednom građanskom referatu (Pž) 2.281 predmet od čega 1.120 u FBiH i 1.161 u RS; na upravnom referatu (U) 1.920 predmeta, od čega 1.529 u FBiH i 391 u RS; na drugostepenom krivičnom referatu (Kž) 1.867 predmeta i to 682 u FBiH i 1.185 u RS; na prvostepenom krivičnom referatu (K) 608 predmeta i to 514 u FBiH i 94 u RS, te 589 registarskih predmeta u FBiH.

Iz prednjih pokazatelja je očigledno je da su najveći problem i opterećenje u radu drugostepenih sudova u oba entiteta bili nezavršeni predmeti iz prethodnog perioda koji su kao takvi preneseni u 2004. godinu, a što je naročito izraženo na drugostepenim građanskim predmetima (Gž i Pž), na drugostepenom prekršajnom referatu (Pžp) u RS, na upravnom referatu (U) u FBiH i na drugostepenom krivičnom referatu (Kž) u RS. Veliki broj nezavršenih predmeta iz ranijih izvještajnih perioda spriječio je ove sudove da nove predmete završavaju u zakonskim rokovima i činio ih neažurnim u radu.

U ovom izvještajnom periodu, po najvažnijim sudskim referatima priliv predmeta je bio slijedeći: najviše je primljeno drugostepenih građanskih predmeta (Gž) i to 16.398 od čega 11.290 u FBiH i 5.108 u RS; drugostepenih privrednih predmeta (Pž) 2.260 od čega 1.504 u FBiH i 756 u RS; drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) 2.768 i to 1.810 u FBiH i 958 u RS; predmeta upravnih sporova (U) 3.420 od čega 2.654 u FBiH i 766 u RS; registracijska predmeta 13.949 u FBiH; drugostepenih prekršajnih predmeta (Pžp) 7.313 u RS; predmeta sudije za prethodni postupak (Kpp) 581 od čega 448 u FBiH i 133 u RS; predmeta sudije za prethodno saslušanje (Kps) 240 od čega 183 u FBiH i 58 u RS; prvostepenih krivičnih predmeta (K) 488 i to 412 u FBiH i 76 u RS i sl.

Iz prednjih pokazatelja se vidi da je i u proteklom izvještajnom periodu najveći priliv predmeta ostvaren na drugostepenom građanskom i krivičnom referatu, te predmeta upravnih sporova, a što je naročito izražajno u sudovima u FBiH.

Gledano po najvažnijim referatima, u radu je u 2004. godini ukupno bilo: prvostepenih krivičnih predmeta (K) 1.094 i to 924 u FBiH i 170 u RS; drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) 4.654 od čega 2.511 u FBiH i 2.143 u RS; predmeta vanraspravnih vijeća (Kv) 1.781 od čega 1.353 u FBiH i 428 u RS; predmeta sudije za prethodni postupak (Kpp) 718 od čega 550 u FBiH i 168 u RS; predmeta sudije za prethodno saslušanje

(Kps) 273; drugostepenih građanskih predmeta (Gž) 31.065 od čega 17.795 u FBiH i 13.270 u RS; drugostepenih privrednih predmeta (Pž) 4.864 i to 2.649 u FBiH i 2.215 u RS; predmeta upravnih sporova (U) 5.324 i to 4.166 u FBiH i 1.158 u RS; 11.474 drugostepenih prekršajnih predmeta (Pžp) u RS 11.474; 17.100 predmeta registracija privrednih subjekata (Tt) u FBiH 17.100; predmeta priznanja stranih sudskih odluka i određivanja nadležnosti ® 3.154 i to 2.262 u FBiH i 892 u RS; predmeta kleveta učinjene putem štampe i sredstava informisanja (P) 405 i to 382 u FBiH i 23 u RS; predmet pomilovanja (Kp) 431 i to 302 u FBiH i 129 u RS, itd.

Iz prednjih pokazatelja proizilazi da su sudovi drugog stepena u izvještajnom periodu bili najviše opterećeni na građanskom drugostepenom referatu (Gž i Pž) sa ukupno 36.389 predmeta, drugostepenom krivičnom referatu (Kž), referatu upravnih sporova (U), sudovi u RS na drugostepenom prekršajnom referatu (Pžp), a kako se radi o referatima gdje je za rješavanje predmeta obvezan rad u sudskim vijećima, razumljivo je da su ovi referati vezali za sebe sve raspoložive kadrovske potencijale i resurse ovih sudova.

U 2004. godini je ukupno završeno po svim sudskim referatima 61.085 predmeta što iznosi 74% od svih predmeta u radu. Kada se ima u vidu da je u 2004. godini primljeno u rad ukupno 55.631 predmet, da se zaključiti da bi sudovi drugog stepena u svom radu bili potpuno ažurni da nije bilo velikog broja prenesenih nezavršenih predmeta iz 2003. godine. Ova vrsta sudova je u izvještajnom periodu ustvari riješila više predmeta od godišnjeg priliva predmeta što ukazuje na znatno efikasniji rad sudova u izvještajnom periodu u odnosu na ranije periode, kao i na pozitivne efekte reforme pravosuđa.

Najviše predmeta je završeno na drugostepenom građanskom referatu (Gž) i to 19.502 predmeta od čega 9.584 u FBiH i 9.918 u RS; zatim predmeta registracije privrednih subjekata u FBiH i to 15.991; drugostepenih prekršajnih predmeta (Pžp) u RS 7.759; drugostepenih krivičnih predmeta 3.828 i to 1.918 u FBiH i 1.910 u RS; drugostepenih privrednih građanskih predmeta (Pž) 3.115 od čega 1.476 u FBiH i 1.639 u RS; predmeta upravnih sporova (U) 3.125 i to 2.261 u FBiH i 864 u RS; 608 prvostepenih krivičnih predmeta (K) od čega 501 u FBiH i 107 u RS i td.

Na kraju 2004. godine je ostalo ukupno nezavršeno i time preneseno u 2005. godinu 21.811 predmeta, što je za 5.454 predmeta manje nego na kraju izvještajne 2003. godine, a što također ukazuje na povećan rad sudova ove vrste u izvještajnom periodu.

Iako su ovi sudovi u izvještajnom periodu najviše riješili predmeta drugostepenog građanskog referata, upravo je najviše predmeta ovog referata preneseno u 2005. godinu i to 16.806 od čega 8.506 u FBiH i 8.300 u RS u čemu prednjače Okružni sudovi u Banja Luci sa 4.948 predmeta i Okružni sud u Bijeljini 2.052 predmeta, te Kantonalni sud u Sarajevu 3.635 predmeta.

b. Kvalitet rada

U izvještajnom periodu je bilo ukupno 2.466 odluka sudova drugog stepena osporeno žalbom ili revizijom i to 2.089 u FBiH i 377 u RS.

Od ovog broja, odlukama Vrhovnih sudova oba entiteta potvrđeno je 1.667 odluka (68%) i to 1.430 u FBiH (68%) i 237 u RS (63%), 292 odluke su preinačene (12 %) i to 252 u FBiH (12%) i 40 u RS (11 %), 455 odluka je ukinuto (18%) od čega u FBiH 358 (17%) i u RS 97 (26%), dok su odbačene 52 žalbe ili revizije (2%) od čega 49 u FBiH (2%) i 3 u RS (0,7%).

Iz prednjih pokazatelja proizlazi dobra ocjena kvaliteta ukupnog rada okružnih i kantonalnih sudova, kao i opća ocjena o neutemeljenosti i lošem kvalitetu izjavljenih pravnih lijekova.

Rezultati rada u drugostepenim referatima sudova (kvalitet nižih sudova)

U izvještajnom periodu drugostepeni sudovi u entitetima su riješili po žalbama na odluke prvostepenih sudova ukupno 28.168 predmeta, od čega u FBiH 14.161 predmet i u RS 14.007 predmeta, uz napomenu da u ovaj broj predmeta u RS ulaze i predmeti po žalbama u prekršajnom postupku.

Od ovog broja predmeta, drugostepeni sudovi su potvrdili 17.116 odluka (60%), od čega 8.748 u FBiH (62%) i 8.368 u RS (60 %).

Preinačeno je ukupno 4.882 odluka nižih sudova (17%), od čega u FBiH 1.861 (13%) i 3.021 u RS (21%).

Ukinuto je ukupno 4.780 odluka nižih sudova (17%), od čega 2.419 u FBiH (17%) i 2.361 u RS (17%).

Ukupno je odbačeno 347 žalbi (2%) od čega 305 u FBiH (2%) i 42 u RS.

Ukupno je na drugi način riješeno 1.043 predmeta po žalbama (4%) od čega u FBiH 828 (6%) a u RS 215 (2 %).

Imajući u vidu prednje pokazatelje, može se zaključiti da je i rad prvostepenih sudova bio na zavidnom nivou, odnosno da je kvalitet izjavljenih žalbi bio na niskom nivou, te da su žalbe bile uglavnom neutemeljene.

d. Ostvarena kolektivna norma sudova

Iz izvještaja o radu svih entitetskih sudova vidi se da su svi sudovi koristili za ocjenu rada sudija i kolektivnu normu suda, potpuno različite normative zbog čega se ne može iskazati kolektivna norma sudova u Bosni i Hercegovini. Pojedini sudovi su koristili minimalna orijentaciona mjerila koja je koristila Nezavisna pravosudna komisija (IJC) prilikom određivanja broja sudija u sudovima, dok su drugi donijeli svoja mjerila. U mnogim sudovima su uočene nerealno male norme ili norme koje ne korespondiraju sa stvarnošću i realnošću, dok su neki sudovi postavili sebi dosta visoke norme u interesu završavanja što većeg broja predmeta u čemu su i uspjeli, ali na račun ostvarenih sudijskih normi i kolektivne norme suda. U nekim sudovima su normirani i referati koji inače nisu nikad bili normirani, dok u ponekim sudovima novi referati nisu uopće normirani ili su se normirali prema ranijim istražnim radnjama ili istragama.

Zbog izloženih razlika se ne može dati generalna ocjena i analiza ostvarenih normi po pojedinim sudovima niti u sudstvu ukupno.

Svi kantonalni sudovi u F BiH i okružni sudovi u RS su iskazali prebačaj postojeće norme izuzev Kantonalnog suda u Goraždu koji je ostvario 55% norme i to isključivo zbog nedostatka potrebnog broja predmeta u radu, te Okružnog suda u Trebinju koji je iskazao kolektivnu godišnju normu od 90 % i to također zbog nedostatka potrebnog broja predmeta u radu.

Najveće norme su iskazali Kantonalni sud u Širokom Brijegu od 195% ostvarene norme, Kantonalni sud u Tuzli sa 158% u FBiH, te Okružni sud u Istočnom Sarajevu od 140% u RS-u.

e. Primjena novih zakona

Na području Bosne i Hercegovine je pred sudovima drugog stepena u izvještajnom periodu ukupno doneseno 25 presuda po priznanju krivice od strane optuženog (od toga 22 u FBiH) i 94 presude po zaključenom sporazumu o priznanju krivice (od toga 87 u FBiH) što od ukupnog broja izrečenih krivičnih presuda iznosi svega 18%, od čega u FBiH 23% a u RS 13%, a što je još uvijek mali broj predmeta u odnosu na zemlje sa adversarnim krivičnim sistemom. Može se istaći da su novi instituti priznanja krivice i sporazuma o priznanju krivice tek u prvoj fazi primjene na nivou kantonalnih i okružnih sudova, te da polako ali sigurno nalaze svoje mjesto u našem pravosuđu čineći teške i složene krivične postupke znatno bržim, efikasnijim i ekonomičnijim.

Svi sudovi su u izvještajima o radu istakli da nisu imali posebnih problema sa primjenom novih zakonskih rješenja na krivičnom ili građanskom referatu, odnosno da probleme u primjeni novih zakona u krivičnoj oblasti predstavljaju nepreciznosti i nejasnoće koje su rezultirale različitim tumačenjima pojedinih novih zakonskih instituta, a što zahtijeva postupak izmjena i dopuna Zakona o krivičnom postupku.

Iako svi sudovi ovog stepena nisu u izvještajnom periodu pratili niti statistički iskazali u izvještajima o radu broj ukinutih prvostepenih odluka na osnovu člana 227. ZPP-a, iz

postojećih podataka se može zaključiti da je ubjedljivo najviše odluka prvostepenih sudova ukinuto i vraćeno na ponovni postupak na osnovu člana 227. stav 1. tačka 2. ZPP-a, odnosno iz razloga nezakonitog postupanja prvostepenih sudova koji su propuštanjem dostave onemogućili stranke da raspravljaju po predmetu spora. I kod primjene ovog apelacijskog instituta sudovi su ukazali na različito tumačenje ove odredbe ZPP-a utoliko što neki sudovi doslovno provode ovu odredbu tako da ukidaju samo one odluke nižih sudova gdje je stranka zaista onemogućena u raspravljanju pred sudom, a drugi sudovi koriste ovaj institut da neosnovano ukidaju i vraćaju predmete nižim sudovima i u slučajevima kada se radi o nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju u kom slučaju bi drugostepeni sud trebao otvoriti raspravu i sam završiti taj predmet. Kako se i prvostepeni sudovi žale da im se nepravilnom primjenom odredbe člana 227. stav 1. tačka 2. ZPP-a neosnovano ukida veliki broj odluka i to pod ocjenom "nezakonitog postupanja" sudova i sudaca, što jako loše zvuči u javnosti, to mnogi sudovi preporučuju da bi VSTV BiH u saradnji sa centrima za edukaciju oba entiteta trebao definisati ovaj zakonski modus za ukidanje odluka nižih sudova, te ujednačiti sudsku praksu po ovom značajnom pitanju.

Inače, svi sudovi ovog ranga ističu da suđenja po novom ZKP-u (prvostepeni krivični postupak) i novom ZPP-u (predmeti kleveta) traju znatno kraće nego ranije, da su sudovi koncentrirani na zakazivanje i vođenje postupka, izradu odluka, te da je potpuno zaživio princip stranačkog utvrđivanja materijalne istine, novi način ispitivanja svjedoka i vještaka, osiguranje i prezentacija dokaza i sl.

f. Ocjena dosadašnjeg toka reforme

Opća ocjena i karakteristika svih sudova ovog nivoa je da se na kraju ovog izvještajnog perioda mogu konstatovati dobri rezultati, kao posljedica uspješnog provođenja reforme pravosuđa.

Svi sudovi su u krivičnoj oblasti u cjelosti ispoštovali nove i kraće zakonske rokove za odlučivanje po optužnici, dostavi optužnice, zakazivanju ročišta za izjašnjenje o krivici i razmatranju priznanja krivice, zakazivanju glavne rasprave, a posebno se ističe da su se sudske odluke radile u zakonskim rokovima, a što je, sve zajedno, ubrzalo rješavanje prvostepenih krivičnih predmeta, pa je rezultat manji broj nezavršenih predmeta ove vrste na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na kraj 2003. godine.

Svi sudovi ističu ažurno postupanje u pritvorskim predmetima unutar zakonskih rokova, te u skladu sa zakonskim uvjetima za određivanje ili produženje pritvora, tako da se na ovom planu može konstatovati dosljedna primjena novih zakonskih propisa i rokova.

Uzrok za veliki dio nezavršenih krivičnih predmeta leži u činjenici da novi zakonski propisi ne dozvoljavaju suđenje u odsutnosti optuženog, da su optuženi nedostupni domaćim sudovima, da su susjedne zemlje nespremljene da preuzimaju krivično gonjenje optuženih sa dvojnim državljanstvom u skladu sa potpisanim sporazumima i sl.

Izuzev nekih manjih sudova u oba entiteta, gotovi svi sudovi su iskazali velike zaostatke na kraju izvještajnog perioda u drugostepenoj građanskoj oblasti (Gž i Pž referat), a u

tome se posebno ističu Okružni sud u Banja Luci (5.885 tih predmeta) i Okružni sud u Bijeljini (2.385), te Kantonalni sud u Sarajevu (4.069), Tuzli (1.744) i Bihaću (1.640). Kada se ima u vidu da su svi sudovi u izvještajnom periodu riješili najviše upravo ovih drugostepenih građanskih predmeta i to uglavnom više od priliva ovih predmeta u protekloj godini, jasno je da problem neriješenih predmeta u ovoj oblasti potiče iz ranijih godina. Većina sudova je, u cilju rješavanja ovog problema, usvojila posebne planove rješavanja takvih predmeta, sudovi se pridržavaju principa proiritetnog rješavanja ovih predmeta uz poštovanje zakonskih prioriteta, te principa hronološkog prijema predmeta u sud.

Međutim, i pored velikih napora i dobrih ostvarenih rezultata u radu po drugostepenim građanskim predmetima, većina sudova se nije mogla pridržavati zakonskog roka iz člana 217. stavak 3. ZPP-a o održavanju sjednice vijeća ili rasprave pred drugostepenim sudom u roku od 45 dana od dana prijema prvostepenog spisa sa žalbom, tako da se u tom segmentu predmeti objektivno ne mogu završavati u ovom zakonskom roku.

Većina sudova vidi dio problema navedene neažurnosti na drugostepenom građanskom referatu i u nedostatku dovoljnog broja sudija, te se predlaže VSTV-u BiH imenovanje jednog broja redovnih sudija, kao i jednog broja dodatnih sudija u cilju prevazilaženja problema neažurnosti. Ukupno se traži imenovanje još 15 redovnih sudija i 15 dodatnih sudija kako bi se rad sudova u dužem periodu doveo na nivo zakonske ažurnosti u radu po predmetima. Najveće potrebe za sudijama iskazao je Kantonalni sud u Sarajevu (6 sudija) i Tuzli (5 sudija), te Okružni sud u Banja Luci (5 sudija) i Bijeljini (4).

g. Materijalno-tehnička opremljenost sudova

U izvještajnom periodu većina sudova ovog ranga je bila tehnički neopremljena audio-vizualnim uređajima za snimanje suđenja, uređajima za reprodukciju snimljenih zapisnika te uređajima za prekućavanje transkripata snimljenih zapisnika, što je stvaralo velike probleme i odugovlačenja u radu prvostepenog krivičnog referata, ali su do kraja izvještajne godine gotovo svi sudovi dobili potrebnu opremu i počeli u radu istu i primjenjivati.

Većina sudova nije imala ni minimalni potrebni broj računara i štampača, a što je također uticalo na ažurnost u radu.

Sudovi se žale i na nedovoljan broj daktilografa što također utiče na kvantitet njihovog rada.

U sudovima ovog nivoa evidentiran je i problem nedovoljnog broja raspravnih sudskih sala koje bi bile opremljene opremom za snimanje suđenja, što također utiče na broj održanih ročišta, a samim time i na ažurnost suda.

Gotovo svi sudovi su iskazali konstantni nedostatak novčanih sredstava za normalno poslovanje i rad sudova i to, posebno, na planu plaćanja troškova postupka, a koji se ogledaju: u nedostatku sredstava za isplatu vještakâ, branilaca po službenoj dužnosti, svjedoka, sudija porotnika, i sl. Također, sudovi nemaju sredstava da nabave potrebni

repromaterijal, da plate usluge grijanja, električne energije, poštanske usluge, telefone, komunalije i sl. a što je posljedica neadekvatne dodjele sredstava sudovima u budžetima. Svi sudovi saglasno predlažu hitnu promjenu načina finansiranja sudova i pravosuđa putem jedinstvenih entitetskih budžeta samo za pravosuđe, što bi dugoročno moglo riješiti probleme ove vrste.

IZVJEŠTAJ O RADU OSNOVNIH I OPĆINSKIH SUDOVA U BOSNI I HERCEGOVINI U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

U toku 2004. godine u radu svih osnovnih i općinskih sudova u BiH bilo je 1.272.682 predmeta od čega pred 19 osnovnih sudova u RS-u 291.754 predmeta, a pred 27 općinskih sudova u FBiH 622.862 predmeta. Udio predmeta iz ranijih godina u ukupnom broju predmeta u radu u 2004. godini iznosio je 475.418 predmeta, od čega u RS-u 99.352 predmeta, a u FBiH 358.066 predmeta.

U toku 2004. godine primljeno je u rad ukupno 815.264 novih predmeta, od čega u RS-u 192.402 predmeta, a u FBiH 622.862 predmeta.

Na kraju 2004. godine ukupno je riješen 639.401 predmet, od čega u RS-u 170.482 predmeta, a u FBiH 468.919 predmeta. U ovom izvještajnom periodu ostalo je 633.279 neriješenih predmeta, od čega u RS-u 121.270, a u FBiH 512.009 predmeta. Po strukturi najviše je predmeta na izvršnom referatu (I), a samo za ilustraciju izdvajamo primjer Općinskog suda u Sarajevu, koji je u toku 2004. godine zaprimio oko 200.000 predmeta javnih komunalnih preduzeća.

b. Primjena novih zakona

U pogledu novih rješenja ponuđenih Zakonom o parničnom postupku, posebno se ističe pozitivna ocjena presude zbog propuštanja, jer su sudovi na ovaj način uspijevali okončati priličan broj predmeta u sporovima male vrijednosti. U Federaciji BiH ovaj procenat dostiže i 69% predmeta ove vrste okončanih na ovaj način, a u RS-u 70%. Međutim, ovi predmeti ne čine veliki udio u ukupnom broju predmeta koji se nalaze pred sudovima.

U pogledu novih instituta ustanovljenih Zakonom o krivičnom postupku, zapaža se veća efikasnost postupka otkad istragu vode tužioci, mogućnost korištenja kaznenih naloga, instituta priznavanja krivice i sporazuma o priznavanju krivice, a što je u mnogome doprinijelo bržem i efikasnijem vođenju i okončanju postupka. Također, otklonjena je i jedna od ozbiljnih prepreka za efikasno vođenje postupka: dostupnost okrivljenog sudu, jer on to sada jeste od momenta podizanja optužnice.

c. Ocjena poštivanja zakonskih rokova

U pogledu rokova utvrđenih Zakonom o krivičnom postupku, zapaženo je da se rokovi u pogledu dostave optužnih akata, odlučivanja po optužnici, pritvorskih predmeta, izjašnjenja o krivici, razmatranje izjave o priznanju krivice, te zakazivanja pretresa za izricanje kazne, poštuju. Odstupanja u pogledu zakonom utvrđenih rokova ističu se u pogledu izrade odluka, a kao najčešći razlozi navode se složenost predmeta, veliki broj optuženih, veći broj krivično-pravnih radnji i sl.

U pogledu rokova utvrđenih Zakonom o parničnom postupku primijećeno je da se rokovi za dostavu tužbe, zakazivanje pripremni ročišta i glavnih rasprava uglavnom nisu mogli ispoštovati. Kao razlog, najčešće se navodi veliki broj predmeta kojim je jedan sudija na parničnom referatu zadužen, vrsta i broj dokaza koji se moraju izvesti, a što objektivno nije moguće učiniti na jednom ili dva ročišta za glavnu raspravu, nedolazak vještaka ili odbijanje davanja nalaza zbog ranije neplaćenih troškova, neukost stranaka i njihovih zastupnika i sl.

d. Poštivanje zakonom utvrđenih prioriteta u rješavanju predmeta i hronološkog reda

Sudovi u parničnim predmetima poštuju zakonom utvrđene prioritete za rješavanje kao što su radni sporovi, stambeni predmeti, razvod braka, izdržavanje, smetanje posjeda.

Međutim, hronološki red u rješavanju predmeta na ovom referatu teško ili gotovo da je nemoguće ispoštovati, prije svega zbog velikog broja predmeta iz ranijih godina s kojim su sudovi opterećeni, a koji također imaju statusa predmeta koji također treba prioritarno rješavati.

U krivičnim predmetima sudovi se susreću sa problemom poštivanja hronologije uglavnom u pogledu starih predmeta u kojim se prioriteti i hronologija određuju po sticanju zakonskih uslova da se nastavi rad na konkretnom predmetu, a ne po datumu prijema istih u sud.

e. Predmeti iz ranijih godina

Opća ocjena sudova je da ovo predstavlja najveći problem kako u pogledu poštivanja zakonom utvrđenih rokova, tako i u pogledu postizanja veće efikasnosti sudova.

Zaostacima iz prethodnih godina najviše je opterećen parnični referat. Razlozi koji su doveli do ovakvog stanja su: nedostatak ili netačna adresa (tužioca, izvršenika, svjedoka), pravna lica koja više ne postoje, a da o tome nema zvaničnog traga, neuredni zahtjevi stranaka, nemogućnost predočavanja isprava potrebnih za vođenje postupka kad se radi o protjeranim i raseljenim licima, nerijedak slučaj predočavanja isprava iz zemalja sa kojim Bosna i Hercegovina nema potpisane bilateralne sporazume i sl.

Poseban problem predstavljaju predmeti u kojim se kao tužilac ili tražilac izvršenja javljaju javna preduzeća (elektroprivreda, komunalna djelatnost, toplane i sl.), zbog

neplaćanja računa za njihove usluge, a koje su sudovi u nemogućnosti da riješe najčešće zbog netačnih adresa izvršenika.

U pogledu predmeta iz prethodnih godina na krivičnom referatu koji se sude po ranijem Zakonu o krivičnom postupku, kao razlozi zbog kojih nisu riješeni najčešće se ističu nedostupnost optuženih sudu, nepoznate adrese svjedoka, obezbjeđivanje potrebnog vještačenja (odbijanje vještaka da to učine zbog neizmirenih obaveza iz prethodnih godina ili zbog prezauzetosti) i sl. U pogledu lica koja su nedostupna sudu, tamo gdje su ispunjene zakonske pretpostavke, raspisane su potjernice, s tim da u slučaju međunarodnih potjernica, a zbog velikih troškova ekstradicije, sudovi su, od odgovarajućih ministarstava pravde savjetovani da to ne čine.

U nastojanjima da se ovaj problem prevaziđe, uglavnom se pribjegavalo usvajanju plana rješavanja predmeta iz ranijih godina na nivou suda. Zacrtani ciljevi iz planova su uglavnom i ispoštovani, ali obzirom da se radi o višegodišnjim zaostacima, teško je očekivati da ovaj problem bude prevaziđen samo za jednu godinu. Ovom treba dodati i činjenicu da u pojedinim sudovima još uvijek nije imenovan planirani broj sudija.

Kao jedno od mogućih rješenja za ovu situaciju sudovi najčešće navode imenovanje dodatnih sudija koji bi radili isključivo na starim predmetima. Prema predloženim informacijama, ovakav zahtjev nije istaklo svega par sudova, dok ostali kao potrebni broj dodatnih sudija navode jednog do sedamnaest, na period od jedne do četiri godine. Međutim, svega 3 suda su istakla da imaju obezbjeđena sredstva za dodatne sudije.

Također, kao nedovoljno iskorištena, navodi se i mogućnost angažovanja većeg broja stručnih saradnika i pripravnika. Naime, stručni saradnici, u skladu sa novim Zakonom o sudovima u RS (ista mogućnost predviđena i u nacrtu istoimenog zakona u F BiH) mogu postupati i odlučivati u vanparničnim i izvršnim stvarima i sporovima male vrijednosti, tako da bi sudije mogle, uz tekući priliv, više pažnje poklanjati predmetima iz ranijih godina i njihovom rješavanju. Kao glavna prepreka za ovu mogućnost, navode se, pravilnici kojim se određuje broj uposlenih u sudovima, a koje donose ministarstva pravde na entitetskom nivou. Preporuka sudova je da budu izmijenjeni u pravcu otvaranja mogućnosti za angažovanje većeg broja stručnih saradnika.

Poteškoće u primjeni i provođenju novih zakona

U pogledu Zakona o parničnom postupku sudovi su najčešće isticali poteškoće u poštivanju rokova vezanih za dostavu tužbe na odgovor, zakazivanje pripremnog ročišta i glavne rasprave.

Također, ozbiljan problem za sudove predstavlja i ponuđeno zakonsko rješenje za dostavljanje pismena, koje je, prema procjenama, putem pošte uspješno u svega 20% slučajeva, odnosno putem sudskog dostavljača u svega 30% slučajeva, a što sudove dodatno opterećuje troškovima i gubitkom vremena.

Odredbe koje se odnose na sudske mjere obezbjeđenja stvorile su određene poteškoće u praksi, pa je ocjena da je ranije rješenje u kojem se mogla donijeti privremena mjera rješenjem bilo bolje od trenutnog.

Pojedini instituti, kao što su medijacija i notarijum još uvijek nisu zaživjeli, mada su zakonske pretpostavke za iste ispunjene.

Najzad, još uvijek su prisutni problemi u pogledu uređenja i dostave tužbe na odgovor, održavanja pripremnog ročišta i sl.

U pogledu primjene Zakona o krivičnom postupku poteškoće se odnose na ujednačavanje prakse u tumačenju i primjeni pojedinih instituta. Uočava se potreba za daljim sticanjem znanja i vještina kako sudija, tako i tužilaca i branilaca da bi na adekvatan način moglo da se odgovori utvrđenim obavezama.

Zastupljenost instituta priznanja krivice i sporazuma o priznanju krivice različita je od suda do suda u korist jednog ili drugog instituta. Ipak, primjetno je da priznanje krivice često izostaje ako nije praćeno sporazumom sa tužiocem, pa se odluka o krivici, a time i vrsti i visini kazne, prepušta sudu, iako je, prema stanju predmeta, isti realno mogao biti okončan na osnovu priznanja krivice.

Zbog nemogućnosti formiranja vijeća od trojice sudija, tzv. mali sudovi su prinuđeni da ovakve predmete prosljeđuju neposredno višim sudovima.

I dalje su prisutne nejasnoće u pogledu određivanja pritvora, zakonitosti prikupljenih dokaza, obezbjeđenje dokaza, nepribavljanja dokaza po službenoj dužnosti i sl.

Poteškoće s kojim se sud susreće odnose se i na njegovu nejasnu ulogu u postupku u kojem se kao počinilac djela javlja neuračunljivo lice, nedostatak pritvorskih prostorija za smještaj ovakvog lica, nedostatak zakonske procedure za postupanje centra za socijalni rad sa ovim licima, nedostatak ustanova za smještaj i liječenje ovih lica koja su opasna po okolinu.

U pogledu Zakona o izvršnom postupku, kao novine koje su imale pozitivan efekt navode se: provođenje izvršenja na transakcijskim računima izvršenika otvorenim kod poslovnih banaka, pljenidba i prodaja nekretnine izvršenika, pri čemu se vrijednost nekretnine utvrđuje zaključkom i onemogućava žalba izvršenika što je u znatnoj mjeri skratilo postupak. Na drugoj strani, ostavljena mogućnost za ulaganje pravnih lijekova u pogledu drugih odluka ovaj postupak najčešće pretvara u parnicu.

Obzirom da se kao sredstva namirenja javljaju i dionice, odnosno osnivački ulozi, a procjena je da bi mogli biti efikasna sredstva namirenja, potrebno je otkloniti određene nejasnoće koje su uočene u praksi u cilju njihove efikasnije primjene.

Međutim, stoji konstatacija da još uvijek nisu stvorene materijalne pretpostavke za primjenu ovog zakona. Pored nedovoljnog broja sudija i saradnika koji imaju određena ovlaštenja u vođenju postupka, nedovoljan je broj sudskih izvršilaca u odnosu na broj

predmeta kod kojih je kao sredstvo izvršenja predviđen popis, procjena i pljenidba stvari (imovine) izvršenika, nedostatak tehničkih pomagala i prostora koji bi sudovima omogućio dosljedno provođenje izvršenja pljenidbom i prodajom.

Najzad, kao poteškoću u primjeni novih zakonskih rješenja sudovi ističu i neujednačenost vođenja upisnika, njihovu neprilagođenost novim zakonskim rješenjima i različit sistem obilježavanja predmeta, pa su jednoglasni u ocjeni da je potrebno donijeti novi Pravilnik o unutrašnjem poslovanju sudova koji bi ovaj problem riješio na jedinstven način.

g. Tehnička opremljenost suda za provođenje odredbi vezanih za audio i vizuelno snimanje

Svi sudovi su u svojim izvještajima naveli da im je oprema potrebna za ove svrhe obezbjeđena najkasnije u decembru 2004. godine. U glavnom, sudovi raspolažu sa odnosnom opremom u jednoj sudnici, maksimalno i samo u par slučajeva u dvije. Obzirom na broj predmeta u kojim postoji obaveza audi-vizuelnog snimanja suđenja, ovakvo stanje se ne može ocijeniti kao zadovoljavajuće.

Kao problem za stavljanje u funkciju odnosne opreme najčešće se ističe neobučenost raspoloživih kadrova za rukovanje istom, nekompletnost opreme (nedostatak štampača, nemogućnost izrade transkripta zapisnika i sl). Samo u rijetkim slučajevima sudovi imaju radnika koji je obučen za rukovanje opremom i već se pristupilo obuci svih daktilografa u sudu za rukovanje istom.

h. Uslovi u kojim sudovi rade

Prema predočenim informacijama problem adekvatnog smještaja sudova prisutniji je u Republici Srpskoj nego u Federaciji BiH. Problem predstavlja i obezbjeđenje adekvatnog prostora i za zemljišno-knjižne urede koji su u procesu uspostavljanja u sudovima, a koji u većini slučajeva, zahtijevaju ili adaptaciju ili dogradnju postojećih objekata.

Također, obezbjeđenje sredstava za materijalne troškove suda (električna energija, grijanje, poštanske usluge, potrošni materijal) prisutniji je u Republici Srpskoj nego u Federaciji BiH. Tako, prema predočenim informacijama, sudovi u Republici Srpskoj zbog neizmirenih računa prema poštama, nisu mogli dostavljati pismena u periodu od decembra 2003. godine do maja 2004. godine. U pojedinim slučajevima, zbog nedostatka omota za spise, predmeti nisu mogli biti procesurani u skladu sa zakonskim rokovima. Nije rijedak slučaj da sudije vlastitim sredstvima kupuju papir i ostali potrošni materijal.

Sudovi još uvijek koriste mehaničke i električne pisaaće mašine, opremljenost kompjuterima je nedovoljna ili su već odavno zastarjeli. U nekim od sudova je prije svega potrebno zamijeniti kompletnu instalaciju da bi kompjuteri uopće mogli biti instalirani.

IZVJEŠTAJ O RADU TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

Ukupno u radu Tužilaštava BiH u izvještajnom periodu bilo je 2.556 predmeta, od čega je 633 predmeta preneseno iz 2003. godine, a u 2004. godini je zaprimljeno 1.923 nova predmeta.

U protekloj godini istraga je vođena u 303 predmeta, odnosno u pogledu 576 lica. Istraga nije okončana u 81 predmetu, odnosno u pogledu 186 lica. Za nesprovođenje istrage Tužilaštvo BiH se odlučilo u 111 predmeta, odnosno u pogledu 142 osobe, a za obustavu istrage u 35 predmeta odnosno u pogledu 46 osoba.

Optužnica je podignuta u 233 predmeta, odnosno protiv 378 osoba. Od ovog broja, optužnica sa kaznenim nalogom je podignuta u 63 predmeta, a sporazum o priznavanju krivice je zaključen u 53 predmeta. U izvještajnom periodu bila je 1 nepotvrđena optužnica.

Na kraju izvještajnog perioda riješeno je 485 predmeta.

b. Istrage

U izvještajnom periodu istrage su vođene u 303 predmeta, odnosno protiv 576 lica. Od ovog broja, u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom istraga je vođena protiv 3 lica, u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta istraga je vođena protiv 201 osobe, te u predmetima koji se odnose na krivična djela dogovor, udruživanje i organizovani kriminal, istraga je vođena protiv 73 osobe.

Istraga je obustavljena u 35 predmeta, odnosno u pogledu 46 osoba. Od ovog broja, istraga je obustavljena u pogledu 1 osobe u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, u pogledu 36 osoba u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta, te u pogledu 2 osobe u predmetima koji se odnose na krivična djela dogovor, udruživanje i organizovani kriminal.

Na kraju 2004. godine istraga nije okončana u 81 predmetu, odnosno u pogledu 186 lica. Od ovog broja, istraga nije završena u pogledu 1 lica u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, u pogledu 73 lica u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta, te u pogledu 19 lica u predmetima koji se odnose na dogovor, udruživanje i organizovani kriminal.

c. Optužnice

U izvještajnom periodu podignuto je 326 optužnica u 233 predmeta, odnosno protiv 474 lica. Od ovog broja, optužnica je podignuta protiv 1 lica u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv 410 lica u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta, te protiv 63 osobe u predmetima koji se odnose na krivična djela dogovor, udruživanje i organizovani kriminal.

U ukupnom broju podignutih optužnica, optužnica sa kaznenim nalogom je bilo 63, a sporazuma o priznanju krivice bilo je 53.

d. Primjena novih zakona

Rokovi utvrđeni Zakonom o krivičnom postupku BiH, a prije svega rokovi koji regulišu određivanje pritvora i njegovo trajanje, trajanje istrage i rokovi za potvrđivanje optužnice, poštuju se u potpunosti od strane Tužilaštva BiH.

Ukazano je na pojedine nedostatke i nedorečenosti pojedinih odredbi Zakona o krivičnom postupku BiH, kao što su odedbe o odlučivanu o optužnici – u slučaju odbijanja potvrđivanja svih ili pojedinih tačaka optužnice od sudije za prethodni postupak, ne postoji mogućnost izjavljivanja žalbe, te pregovaranje o krivici – nije određeno u kojoj fazi postupka osumnjičeni odnosno optuženi može pregovarati sa tužiocem o uslovima o priznavanju krivice, te kom sudiji (za prethodni postupak ili za prethodno saslušanje) se sporazum o priznanju krivice ima dostaviti, kao i ko ga usvaja ili odbacuje.

IZVJEŠTAJ O RADU TUŽILAŠTAVA REPUBLIKE SRPSKE U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

Ukupno u radu svih tužilaštava u Republici Srpskoj (pet okružnih i Republičko tužilaštvo) u izvještajnom periodu bilo je 15.334 predmeta, od čega je 6.523 predmeta preneseno iz ranijih godina, a u 2004. godini je zaprimljeno 8.811 novih predmeta.

U protekloj godini, tužilaštva u Republici Srpskoj vodila su istragu u 5.744 predmeta. Istraga nije okončana u 5.337 predmeta. Za nesprovođenje istrage tužilaštva su se odlučila u 617 predmeta, a za obustavu istrage u 811 predmeta. Na drugi način je riješeno 495 predmeta.

Optužnica je podignuta u 5.007 predmeta. Od ovog broja, optužnica sa kaznenim nalogom je podignuta u 2.664 predmeta, a sporazum o priznavanju krivice je zaključen u 575 predmeta. U izvještajnom periodu je bilo 12 nepotvrđenih optužnica.

Na kraju izvještajnog perioda riješeno je 6.832 predmeta, nezavršeno je ostalo 8.502 predmeta, odnosno 55,44 % u odnosu na ukupan broj predmeta.

b. Istrage

U izvještajnom periodu istrage su vođene u 5.744 predmeta. Od ovog broja, 146 istraga vođeno je u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, a 275 istraga u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i platnog prometa.

U 5.337 predmeta na kraju 2004. godine istraga nije okončana. Od ovog broja, istraga nije završena u 146 predmeta koja se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, odnosno u 275 predmeta koji se odnose na krivična djela protiv privrede i platnog prometa.

c. Optužnice

U izvještajnom periodu optužnica je podignuta u 5.007 predmeta. Od ovog broja, optužnica je podignuta u 212 predmeta koji se odnose na krivična djela protiv privrede i platnog prometa.

U ukupnom broju podignutih optužnica, optužnica sa kaznenim nalogom je zastupljena u 2.664 predmeta, a što čini 55,20% od ukupnog broja podignutih optužnica. Sporazum o priznanju krivice bio je zastupljen u 575 predmeta.

d. Primjena novih zakona

Republičko tužilaštvo RS je u jednom predmetu iskoristilo ovlaštenje da izuzme predmet iz nadležnosti okružnog tužilaštva, sprovelo je istragu i podiglo optužnicu koja je potvrđena.

U drugostepenom postupku pred Vrhovnim sudom RS, Republičko tužilaštvo je dalo prijedlog u 87 predmeta, dok je neposredno učestvovalo na 79 sjednica. U predmetima koji su suđeni po novom Krivičnom zakonu, tužilac je na sjednici izlagao žalbu i odgovor na žalbu. U izvještajnom periodu, Vrhovni sud RS je samo u jednom predmetu ukinuo prvostepenu presudu i odredio održavanje glavnog pretresa.

U predmetima po vanrednim pravnim lijekovima, Republičko tužilaštvo je razmatralo 33 inicijative za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti. U prekršajnom postupku razmatrane su 24 inicijative za ulaganje zahtjeva za zaštitu zakonitosti, te je u 3 slučaja uložen zahtjev. Na kraju 2004. godine 2 zahtjeva su uvažena, a jedan još nije riješen. U upravnom postupku ovakvih inicijativa je bilo 9, a u 1 predmetu je zahtjev i uložen.

U 22 slučaja razmatrani su predmeti okružnih tužilaštava u skladu sa ovlaštenjima iz članova 9. i 20. Zakona o tužilaštvima RS, te su data opća i pojedinačna uputstva tužilaštvima u cilju efikasnog provođenja krivične istrage.

U izvještajnom periodu 3.239 predmeta završeno je bez suđenja, a kao rezultat primjene novih instituta: izdavanje kaznenog naloga (2.664 predmeta), odnosno zaključivanje sporazuma o priznanju krivice (575 predmeta). U odnosu na ukupan broj predmeta primljenih u 2004. godini (8.811 predmet), izraženo u procentima, na ovaj način je završeno 37% od prispjelih predmeta.

Najzad, tokom 2004. godine formirana su nova tužilaštva sa specijalnim odjeljenjima, te ustanovljeni novi upisnici.

IZVJEŠTAJ O RADU TUŽILAŠTAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

a. Opće karakteristike

U izvještajnom periodu ukupno u radu svih tužilaštava u Federaciji BiH (deset kantonalnih i Federalno tužilaštvo) bilo je prijava protiv 31.490 lica. Od ovog broja, preneseno je iz 2003. godine prijava protiv 10.707 lica.

U protekloj godini, tužilaštva u Federaciji BiH vodila su istragu u pogledu 22.080 lica. Istraga je riješena u pogledu 10.055 lica, a nije okončana protiv 12.025 lica. Za obustavu istrage tužilaštva su se odlučila u pogledu 1.558 lica. Istraga je ustupljena ili riješena na drugi način u pogledu 455 lica.

U 2004. godini, optužnica je podignuta protiv 9.072 lica. Od ovog broja, optužnica sa kaznenim nalogom je podignuta protiv 3.394 lica, a sporazum o priznavanju krivice je zaključen u pogledu 775 lica.

Na kraju 2004. godine, u postupku pred sudom ostale su optužnice protiv 15.319 lica. Optužnica je potpuno odbijena protiv 140 lica, odnosno dijelimično protiv 8 lica, dok je u pogledu 11 lica optužnica povučena.

b. Istrage

U izvještajnom periodu istrage su vođene u pogledu 22.080 lica. Od ovog broja, istraga u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom vođeno je u pogledu 3.526 lica, od čega je u pogledu 5 lica istraga obustavljena. U predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i sigurnosti platnog prometa odluka o neprovođenju istrage donesena je u pogledu 26 lica, istraga je obustavljena u pogledu 24 lica, a ustupljena je ili riješena na drugi način u pogledu 3 lica.

U pogledu 12.025 lica istraga nije okončana u 2004. godini. Od ovog broja, istraga nije završena u pogledu 3.429 lica u predmeta koja se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, odnosno u u pogledu 423 lica u predmeta koji se odnose na krivična djela protiv privrede i sigurnosti platnog prometa.

c. Optužnice

U izvještajnom periodu optužnice su podignute protiv 9.072 lica. Od ovog broja, u 2004. godini, u predmeta koji se odnose na krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, optužnice su podignute protiv 19 lica, od čega su u pogledu 7 lica donijete osuđujuće presude, a u pogledu 1 lica zaključen je sporazum o priznanju krivice.

Na kraju 2004. godine, računajući i optužnice iz prethodnih godina, u postupku pred sudovima ostale su optužnice protiv 67 lica.

U predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i sigurnosti platnog prometa, optužnica je podignuta protiv 52 lica.

U ukupnom broju podignutih optužnica, optužnica sa kaznenim nalogom je zastupljena protiv 3.394 lica, a sporazum o priznanju krivice bio je zastupljen u pogledu 775 lica.

d. Primjena novih zakona

Federalno tužilaštvo Federacije BiH u toku 2004. godine riješilo je 478 predmeta iz građanske oblasti, 360 predmeta u drugostepenom krivičnom postupku, 41 predmet iz upravne oblasti, te od 303 predmeta koji se nalaze u fazi raznih provjera (KTA predmeti), riješeno je 295.

U drugostepenom postupku pred Vrhovnim sudom Federacije BiH održano je 6 glavnih pretresa u kojim je stranka bila Federalno tužilaštvo.

IZVJEŠTAJ O RADU PRAVOSUDNIH ORGANA BRČKO DISTRIKTA U PERIODU OD 1.01. DO 31.12.2004. GODINE

1. OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA

a. Opće karakteristike

U izvještajnom periodu Osnovni sud Brčko Distrikta je ukupno u radu imao 63.704 predmeta. Od ovog broja predmeta u radu, iz 2003. godine preneseno je ukupno 11.165 predmeta, a 52.539 predmeta je primljeno u 2004. godini.

Od ukupnog broja predmeta prenesenih iz 2003. godine, najviše predmeta je preneseno kao nezavršeno na prekršajnom referatu (P) i to 5.739, na parničnom referatu (P1 i P2) 1.088 predmeta, na referatu izvršenja prekršajnih sankcija (Ips) 1.048 predmeta, na izvršnom referatu (I i Ip) 978 predmeta, ostavinskih predmeta (O) 444, krivičnih predmeta (K) 78 itd.

U 2004. godini od ukupno primljenih 52.539 predmeta, najviše je primljeno: na prekršajnom referatu (P) 5.916 predmeta, na izvršenju prekršajnih sankcija (Ips) 3.090 predmeta, na izvršnom referatu (I i Ip) 2.963 predmeta, na parničnom referatu (P1 i P2) 901 predmet, te na krivičnom referatu (K) 405 predmeta itd.

Od ukupnog broja predmeta u radu u 2004. godini od 63.704 predmeta, najviše je bilo prekršajnih predmeta (P) 11.208, zatim izvršenja krivičnih sankcija (Ix) 4.138 predmeta, izvršnih predmeta (I i Ip) 2.963, parničnih predmeta (P1 i P2) 1.989, krivičnih predmeta (K) 420, itd.

U 2004. godini je ukupno završeno po svim sudskim referatima 52.429 predmeta što iznosi 82% od svih predmeta u radu. Kada se ima u vidu da je priliv predmeta u 2004. godini ukupno iznosio 52.539 predmeta, sud nije riješio, u odnosu na priliv svega 110 predmeta, itd.

Najviše predmeta je završeno na prekršajnom referatu (P) 6.962 što je u odnosu na broj primljenih predmeta 62%, zatim na izvršenju prekršajnih sankcija (Ips) 2.891 predmet što je u odnosu na broj primljenih 70%, na izvršnom referatu (I i Ip) 1.784 predmeta što je u odnosu na broj primljenih 60%, na parničnom referatu (P1 i P2) 56%, te na krivičnom referatu (K) 94%, itd.

Na kraju 2004. godine ostalo je ukupno nezavršeno i time preneseno u 2005. godinu 11.273 predmeta, što je za 338 predmeta manje nego na kraju izvještajne 2003. godine u kojoj je sud u radu imao 2.537 predmeta manje nego u 2004. godini.

Najviše predmeta u 2005. godinu preneseno je na prekršajnom referatu (P) 4.282 predmeta, zatim na izvršnom referatu (I i Ip) 2.157 predmeta, na izvršenju prekršajnih sankcija 1.247 predmeta, na parničnom referatu (P1 i P2) 810 predmeta, te na krivičnom referatu (K) 26 predmeta, itd.

b. Kvalitet rada

Broj ukupno održanih glavnih rasprava/pretrisa pred Osnovnim sudom Brčko Distrikta iznosi 4.953. Na parnici je održano 1.700 glavnih rasprava, na vanparnici 2.188, na izvršnom referatu 175, a u krivičnim postupcima 890. Na krivičnom referatu u 2004. godini je održano 60 sjednica vijeća.

U toku 2004. godine od strane Apelacionog suda Brčko Distrikta razmatrano je u postupku po redovnim i vanrednim pravnim lijekovima 1.056 odluka ovog suda, od čega je, iskazano u ukupnim iznosima 748 ili 71% odluka potvrđeno, 208 ili 20% preinačeno, a 83 ili 8% odluka je ukinuto.

Obzirom na visok procenta potvrđenih odluka (71%), očigledno je da se novi procesni instituti primjenjuju pravilno, odnosno procenat od 20% preinačenih odluka ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava u pojedinim predmetima.

c. Primjena novih zakona

U izvještajnom periodu pred ovim sudom izrečene su 202 presude po izdavanju kaznenog naloga, na osnovu priznanja krivice izrečeno je 13 presuda, a po sporazumu o priznanju krivice 81 presuda. Procentualno učešće naprijed donesenih presuda u ukupnom broju donesenih presuda u 2004. godini je 73%.

Sudu je bilo potrebno, u prosjeku, održati 3 ročišta za glavni pretres za donošenje odluke na krivičnom referatu.

Na parničnom referatu procentualno učešće presuda zbog propuštanja u odnosu na ukupan broj donesenih presuda je 21%, a procenat presuda u meritumu nakon održane glavne rasprave je 7%.

Prosječno je bilo potrebno održati 3 ročišta za donošenje odluke.

Za razliku od ostalih sudova ovog nivoa u Bosni i Hercegovini, u ovom Sudu je, kao obavezna poslije pripremnog ročišta, uvedena medijacija od 2002. godine. U toku 2004. godine na ovaj način je tretirano 958 predmeta i održano je 1.060 ročišta. Na ovaj način riješeno je u 2004. godini 46 predmeta (zaključeni sporazumi), dok u 832 predmeta sporazum nije sklopljen. Preostalih 31 predmet je riješen na drugi način.

Sud nije imao većih poteškoća u primjeni novih zakonskih rješenja, osim što sudije parničnog referata stavljaju primjedbu na rok za izradu presude, koji po Zakonu o parničnom postupku Brčko Distrikta iznosi 8 dana, od dana donošenja presude, a koja se, u skladu sa zakonom, donosi odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

d. Materijalno-tehnička opremljenost suda

Sud je tehnički opremljen audio-vizualnim uređajima za snimanje suđenja, uređajima za reprodukciju snimljenih zapisnika, te uređajima za prekucavanje transkripata snimljenih zapisnika.

Sud je preduzeo i niz aktivnosti na obezbjeđenju opreme u smislu obezbjeđenja uslova za postupanje kad su u pitanju zaštićeni svjedoci.

U završnoj fazi je i kreiranje programa kompjuterskog vođenja upisnika u sudu, a u toku je i projekat elektronskog vođenja zemljišnih knjiga.

Svi službenici u Sudu koriste računare.

2. APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA

a. Opće karakteristike

U izvještajnom periodu ukupno u radu ovog Suda bilo je 1.156 predmeta. Od ovog broja predmeta u radu, iz 2003. godine preneseno je ukupno 42 predmeta, a 1.113 predmeta je primljeno u 2004. godini.

Od ukupnog broja predmeta prenesenih iz 2003. godine, najviše predmeta je preneseno kao nezavršeno na drugostepenom građanskom (Gž) referatu i to 24 predmeta, zatim predmeta revizije (Rev) 7, te 4 predmeta na drugostepenom privrednom referatu (Pž), 3 predmeta na drugostepenom krivičnom referatu, itd.

U toku 2004. godine najviše je primljeno drugostepenih građanskih predmeta (Gž) i to 613, drugostepenih prekršajnih predmeta (Pžp) 159, drugostepenih krivičnih predmeta (Kž) 142, drugostepenih privrednih predmeta (Pž) 87, predmeta (Už) 72, predmeta revizije (Rev) 38, itd.

Iz prednjih pokazatelja se vidi da je u proteklom izvještajnom periodu najveći priliv predmeta ostvaren na drugostepenom građanskom i prekršajnom, te krivičnom referatu.

Ukupno u radu je u 2004. godini bilo 1.155 predmeta, od čega na drugostepenom građanskom referatu (Gž) 637 predmeta, na drugostepenom prekršajnom referatu (Pžp) 160, na drugostepenom krivičnom referatu (Kž) 142 predmeta, na drugostepenom privrednom referatu 87, na Už referatu 72 itd.

U 2004. godini je ukupno završeno po svim sudskim referatima 1.056 predmeta što iznosi 91,4% od svih predmeta u radu. Kada se ima u vidu ukupan broj predmeta u radu u 2004. godini i broj riješenih predmeta, proizilazi da od ukupnog priliva sud nije riješio svega 57 predmeta.

Najviše predmeta je završeno na drugostepenom građanskom referatu (Gž) i to 573, na drugostepenom prekršajnom referatu (Pžp) 160, na drugostepenom krivičnom referatu

(Kž) 139, na drugostepenom privrednom referatu (Pž) 82, predmeta (Už) 60, predmeta revizije (Rev) 13, itd.

Na kraju 2004. godine ostalo je ukupno nezavršeno i time preneseno u 2005. godinu 99 predmeta, što je za 57 predmeta više nego na kraju izvještajne 2003. godine. Razlog za povećani broj neriješenih predmeta na kraju ovog izvještajnog perioda leži u činjenici da je i priliv predmeta (na građanski i privredni referat, Už predmeti, te predmeti revizije) udvostručen.

b. Rezultati rada u drugostepenim referatima suda (kvalitet rada nižeg suda)

U izvještajnom periodu razmatrano je u postupku po redovnim i vanrednim pravnim lijekovima 1.056 odluka Osnovnog suda Brčko Distrikta, od čega je, iskazano u ukupnim iznosima 748 ili 71% odluka potvrđeno, 208 ili 20% preinačeno, a 83 ili 8% odluka je ukinuto.

Obzirom na visok procent potvrđenih odluka (71%), očigledno je da se novi procesni instituti primjenjuju pravilno, odnosno procent od 20% preinačenih odluka ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava u pojedinim predmetima.

Pred Sudom je na krivičnom referatu u 2004. godini održano 16 pretresa i 151 javna sjednica vijeća. U istom periodu, na parničnom referatu je održano 36 glavnih rasprava. Na ostalim referatima broj održanih sjednica vijeća identičan je broju od 906 završenih predmeta, jer su u pitanju sjednice vijeća na koje se stranke ne pozivaju.

c. Ostvarena kolektivna norma sudova

Ovaj Sud nema predviđene orijentacione norme po pojedinim referatima, jer je od 2001. godine prihvaćena praksa da je norma svakog sudije ažuran referat, odnosno rješavanje godišnjeg priliva predmeta.

d. Ocjena dosadašnjeg toka reforme

Pismena izrada odluka vrši se u zakonom određenim rokovima, a samo izuzetno dolazi do prekoračenja istih, prouzrokovanih složenošću predmeta, a ponekad i zbog organizacije rada od strane pojedinih sudija.

Svi predmeti se uzimaju u rad po vremenu dostavljanja na odlučivanje, a izuzeci se prave kad je zakonom predviđena naročita hitnost.

Prosječno trajanje postupaka pred Sudom je 3 mjeseca, računajući od trenutka prijema predmeta do trenutka dostavljanja pismeno izrađene odluke Osnovnom sudu Brčko Distrikta.

Sud se nije suočavao sa ozbiljnim poteškoćama u primjeni novih zakonskih rješenja, ali veliki problem predstavlja primjena zakona iz 10 različitih pravnih sistema (SFRJ, SR

BiH, R BiH, RS, F BiH, Brčko Distrikt BH, BiH, odluke visokog predstavnika, nalozi supervizora za Brčko, međunarodne konvencije).

U ovom periodu Sud se suočio sa problemom formiranja vijeća u skladu sa važećim propisima u pojedinim predmetima, obzirom da su neki od sudija u istim predmetima postupali u drugom svojstvu. Problem je prevaziđen obraćanjem VSTS BiH da u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima uputi privremeno u ovaj Sud jednog sudiju Vrhovnog suda FBiH ili RS-a.

e. Materijalno-tehnička opremljenost sudova

Sud raspolaže sa dvije sudnice koje su u potpunosti tehnički opremljene za audio snimanje suđenja i drugih procesnih radnji, reprodukciju snimljenog materijala i prepis zvučnog zapisa. Također, svi zaposleni imaju na raspolaganju kompjutere i mogućnost reprodukcije snimljenog materijala.

3. JAVNO TUŽILAŠTVO BRČKO DISTRIKTA

a. Opće karakteristike

Ukupno u radu Tužilaštava u izvještajnom periodu bilo je 567 predmeta, od čega je 169 predmeta preneseno iz ranijih godina, a u 2004. godini je zaprimljeno 398 novih predmeta.

U protekloj godini istraga je vođena u 856 predmeta. Istraga nije okončana u 297 predmeta. Za obustavljanje istrage Tužilaštvo se odlučilo u 119 predmeta, a na drugi način riješeno je 42 predmeta.

Optužnica je podignuta u 398 predmeta. Od ovog broja, optužnica sa kaznenim nalogom je izdata u 242 predmeta, a sporazum o priznavanju krivice je zaključen u 70 predmeta. U izvještajnom periodu nije bilo nepotvrđenih optužnica.

Na kraju izvještajnog perioda riješeno je 400 predmeta, nezavršeno je ostalo 167 predmeta, odnosno 29,45 % u odnosu na ukupan broj predmeta.

U toku 2004. godine u postupku po žalbi javnog tužioca bila su 34 predmeta. Žalba je potpuno uvažena u 6 predmeta, djelimično u 4, a odbijena u 18 predmeta. Neriješeno po žalbi na kraju 2004. godine ostalo je 6 predmeta.

b. Istrage

U izvještajnom periodu istrage su vođene u 856 predmeta. Od ovog broja, 9 istraga je vođeno u predmetima koji se odnose na krivična djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, a 41 istraga u predmetima koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta.

U 297 predmeta na kraju 2004. godine istraga nije okončana. Od ovog broja, istraga nije završena u 9 predmeta koja se odnose na krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, odnosno u 35 predmeta koji se odnose na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta.

c. Optužnice

U izvještajnom periodu optužnica je podignuta u 400 predmeta. Od ovog broja, optužnica je podignuta u 1 predmetu koji se odnosi na krivična djela protiv privrede i jedinstva tržišta.

U ukupnom broju podignutih optužnica, optužnica sa kaznenim nalogom je zastupljena u 242 predmeta, a što čini 60,50% od ukupnog broja podignutih optužnica. Sporazum o priznanju krivice bio je zastupljen u 70 predmeta, a što čini 17,50% od ukupnog broja podignutih optužnica.

d. Primjena novih zakona

U izvještajnom periodu 312 predmeta završeno je bez suđenja, a kao rezultat primjene novih instituta: izdavanje kaznenog naloga (242 predmeta), odnosno zaključivanje sporazuma o priznanju krivice (70 predmeta).

Do pravosnažnih sudskih odluka dolazi se kroz efikasnu krivičnu proceduru, a što se vidi iz slijedećeg: prosječna dužina trajanja krivičnog postupka od momenta izvršenja krivičnog djela do momenta optuženja iznosi 6 mjeseci i 24 dana, prosječna dužina trajanja postupka od momenta optuženja do momenta presuđenja iznosi 3 mjeseca i 4 dana, te ukupna prosječna dužina postupka od momenta izvršenja krivičnog djela do pravosnažnog presuđenja iznosi 10 mjeseci.

Godišnji izvještaj Visokog sudskog i tužilačkog vijeća za 2004. godinu štampan je na engleskom i bosanskom jeziku. Namjera Vijeća je da svoje godišnje izvještaje ubuduće štampa samo na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine naizmjenično slijedećim redoslijedom – na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku.